

**NOVÝ ZÁKON
O OCHRANE OVZDUŠIA
Č. 146/2023 Z. z.**

Zuzana Kocunová
Odbor ochrany ovzdušia
MŽP SR

**MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Ústava SR -

Právo na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva

Čl. 44

- (1) Každý má právo na priaznivé životné prostredie.
- (2) Každý je povinný chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo.
- (3) Nikto nesmie nad mieru ustanovenú zákonom ohrozovať ani poškodzovať životné prostredie, prírodné zdroje a kultúrne pamiatky.
- (4) Štát dbá o šetrné využívanie prírodných zdrojov, o ekologickú rovnováhu a o účinnú starostlivosť o životné prostredie a zabezpečuje ochranu určeným druhom voľne rastúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov.

Čl. 45

Každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.

Rôznorodosť politík týkajúcich sa „atmosféry“

Právna úprava SR týkajúca sa „atmosféry“ sa vyvíjala a členila podľa potreby riešiť rôznorodé globálne aj regionálne výzvy:

- **ochrana ovzdušia (pred znečisťovaním a znečistením) – zákon č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

INÉ špecifické témy, kt. sa týkajú ochrany ovzdušia resp. atmosféry,

ALE nie sú riešené zákonom č. 146/2023 o ochrane ovzdušia, ale **sú v gescii MŽP SR a riešia ich iné zákony**

- **ochrana ozónovej vrstvy Zeme**, tzn. ochrana ovzdušia pred vypúšťaním látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu Zeme, **zákon č. 321/2012** o ochrane ozónovej vrstvy Zeme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona 180/2013 Z. z.
- **regulácia fluórovaných skleníkových plynov (F-plyny)** - právna úprava týkajúca sa F plynov, ktoré sa stali náhradou za látky poškodzujúce ozónovú vrstvu, avšak sú skleníkovými plynmi s vysokým GWP (potenciál globálneho otepľovania) **Zákon č. 286/2009 Z. z.** o fluórovaných skleníkových plynch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 321/2012 Z. z, v znení neskorších predpisov
- **politika zmeny klímy** ako samostatná oblasť tzn. obmedzovanie emisií skleníkových plynov ako aj ich dôsledkov; **zákon č. 414/2012 Z. z.** o obchodovaní s emisnými kvótami a **návrh zákona o zmene klímy....**

Rôznorodosť politík týkajúcich sa „atmosféry“

Špecifické témy, ktoré sa dotýkajú „atmosféry,“ avšak **nie sú riešené zákonom č. 146/2023 Z.Z. o ochrane ovzduší, ALE nie sú v gescii MŽP SR a sú predmetom osobitnej právnej úpravy:**

- požiadavky na obmedzovanie emisií z motorových vozidiel (emisné triedy EURO) - v gescii **MD SR,**
- požiadavky na necestné stroje (požiadavky na uvedenie na trh) - v gescii **MD SR,**
- požiadavky na uvedenie kotlov a pecí na trh -ekodizajn - v gescii **MH SR,**
- pracovné prostredie a vnútorné ovzdušie - v gescii **MZ SR a ÚVZ SR,**
- rádioaktívne látky - v gescii **Úradu jadrového dozoru SR.**

**Zákon č. 146/2023 Z. z.
o ochrane ovzdušia a
o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Ochrana ovzdušia – podľa zákona č.146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Cieľ ochrany ovzdušia:

dosiahnuť a udržať takú kvalitu ovzdušia, ktorá nemá výrazne negatívny vplyv na zdravie ľudí a nepredstavuje riziko pre životné prostredie a ekosystémy.

OO rieši **znižovanie** (= predchádzanie, obmezovanie, limitovanie)

- **znečisťovania ovzdušia (EMISIE ZNEČISŤUJÚCICH LÁTKO** zo stacionárnych zdrojov) a
- **znečistenie vonkajšieho ovzdušia (KVALITU OVZDUŠIA** - imisie) znečisťujúcich látok,
- ktoré majú priamy dosah na zdravie ľudí a vplyv na ekosystémy
- **zníženie celkových emisií**

- prijímanie a implementácia **politík a opatrení** na predchádzanie emisiám znečisťujúcich látok do ovzdušia a obmedzovanie emisií zo zdrojov znečisťovania ovzdušia, na zabezpečenie plnenia národných záväzkov znižovania emisií a na zníženie znečistenia ovzdušia

CIEĽ A PILIERE OCHRANY OVZDUŠIA

Cieľ ochrany ovzdušia:

dosiahnuť a udržať takú kvalitu ovzdušia, ktorá nemá výrazne negatívny vplyv na zdravie ľudí a nepredstavuje riziko pre životné prostredie a ekosystémy.

Ochranou ovzdušia

prijímanie a implementácia **politík a opatrení** na predchádzanie emisiám znečisťujúcich látok do ovzdušia a obmedzovanie emisií zo zdrojov znečisťovania ovzdušia, na zabezpečenie plnenia národných záväzkov znižovania emisií a na zníženie znečistenia ovzdušia

Piliere ochrany ovzdušia

- **Kvalita ovzdušia – prípustná miera znečistenia ovzdušia**
- **Znižovanie celkových emisií - národné záväzky znižovania emisií**
- **Obmedzovanie emisií na zdroji – prípustná miera znečisťovania ovzdušia (EL, TP, PP)**
- kvalita palív, kvalita regulovaných výrobkov

OCHRANA OVZDUŠIA

**ZNÍŽOVANIE EMISII
NA STAC. ZDROJOCH**

**DOSIAHNUTIE
DOBREJ KVALITY
OVZDUŠIA**

**ZNÍŽENIE
CELKOVÝCH EMISIÍ**

**PRÍPUSTNÁ
MIERA
ZNEČISŤOVANIA
OVZDUŠIA**

**EMISNÉ LIMITY
TECHN.POŽ.
PODMIENKY
PREVÁDZKOVANIA**

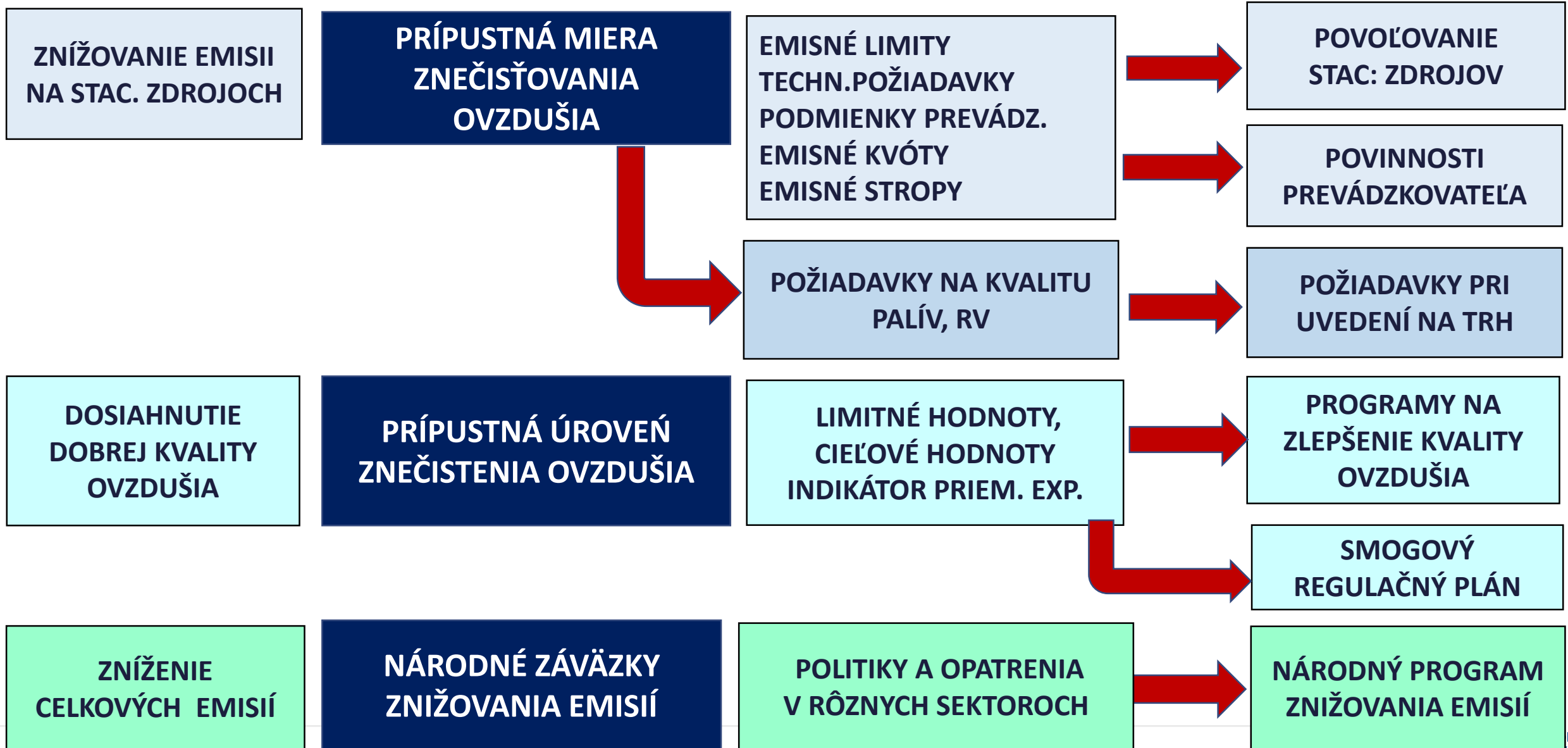
**PRÍPUSTNÁ
ÚROVEŇ
ZNEČISTENIA
OVZDUŠIA**

**LIMITNÉ HODNOTY
CIEĽOVÉ HODNOTY
INDIKÁTOR
PRIEM. EXPOZÍCIE**

**NÁRODNÉ
ZAVÄZKY
ZNIŽOVANIA
EMISIÍ**

**POLITIKY A
OPATRENIA
V RÔZNYCH
SEKTOROCH**

NÁSTROJE NA OCHRANA OVZDUŠIA

ZNÍŽOVANIE EMISII NA STAC. ZDROJOCH		Nástroje	Konajúci orgán	preukazovanie
Prípustná miera znečisťovania	emisné normy: EL,TP, PP, Emisné kvóty a stropy	povoľovanie stac. zdrojov	OÚ – VZ, SZ Obce – MZ SIŽP - zdroje v prev. IPKZ	Oprávneným meraním
	Kvalita palív, RV	Uvedenie na trh		Analýzy akred. Lab.
KVALITA OVZDUŠIA		Nástroje	Konajúci orgán	Preukazovanie
Prípustná úroveň znečistenia ovzdušia	normy kvality ovzdušia: limitné hodnoty cieľové hodnoty indik. priem. exp.	PZKO - programy na zlepšenie kval. ovzdušia	<ul style="list-style-type: none"> • pre zónu - OÚ v sídle kraja • pre región - VÚC • Pre mestá, obce - obec 	Hodnotenie KO monitorovanie, modelovanie Odborný odhad
	Informačný prah Výstražný prah	SRP - smog. reg. plán -vyhláška kraja	- OÚ v sídle kraja	detto
ZNÍŽENIE CELKOVÝCH EMISÍ		Nástroje	Konajúci orgán	preukazovanie
Národné záväzky znižovania emisií	Politiky a opatrenia v rôznych sektoroch Regulačné / podporné	NPZE - národný program znižovania emisií	Vyprac. MŽP SR Schvaľuje: vláda SR	Emisné inventúry Emisné projekcie

- I. Ciel' a predmet právnej úpravy ochrany ovzdušia § 1 - 2
- II. **Kvalita ovzdušia** a vplyvy znečistenia ovzdušia na ekosystémy § 3-15
- III. **Národné záväzky znižovania emisií** § 16 - 19
- IV. **Stacionárne zdroje a prípustná miera znečisťovania ovzdušia** § 20 – 24
- V. Záväzná stanoviská OOO a **povoľovanie** stacionárnych zdrojov § 25 - 31
- VI. Zákazy a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb § 32 - 36
- VII. Požiadavky na kvalitu palív a regul. vyr. a **povinnosti podnikateľov pri ich uved. na trh** § 37- 38
- VIII. Orgány ochrany ovzdušia a ich pôsobnosť § 39 - 46
- IX. Výkon štátnej správy v oblasti dozoru § 47 - 51
- X. Správne delikty a priestupky § 52 - 55
- XI. Činnosti na podporu výkonu štátnej správy § 56 - 59
- XII. Spoločné, prechodné, záverečné ustanovenia § 60 – 64

Základné pojmy na účely tohto zákona 1

§ 2 Vymedzenie pojmov

- **ovzduším** - okolité ovzdušie v troposfére okrem ovzdušia v pracovných priestoroch,³⁾ do ktorých nemá verejnosť pravidelný prístup,
- **emisiami** - každé priame alebo nepriame vnášanie látok z bodového alebo plošného zdroja do ovzd.
- **difúznymi emisiami** - emisie vnášané do ovzdušia inak ako komínom, alebo výduchom,

Tento zákon sa **nevzťahuje** na vnášanie **rádioaktívnych látok¹⁾** a **látok vymedz. osobitným predpisom** (= látky poškodzujúce ozónovú vrstvu Zeme a fluórované sklen. plyny a skleníkové plyny, kt. nie sú ZL)

Základné pojmy na účely tohto zákona

- **znečisťujúca látka** - akákoľvek látka prítomná v ovzduší alebo vnášaná do ovzdušia, ktorá má alebo môže mať škodlivé účinky na zdravie ľudí alebo na ŽP ako celok, alebo obťažuje zápachom,
- **zápach** - obťažujúci pachový vnem, ktorý spôsobujú pachové znečisťujúce látky alebo ich zmes,
- **znečisťovanie ovzdušia** – **činnosť**, pri ktorej sa vnášajú (= vypúšťajú alebo uvoľňujú) emisie do ovzdušia
- **znečistenie ovzdušia** – **stav kvality ovzdušia** (pôvodný názov „imisie“)

Znečisťujúce látky, ktoré sú predmetom danej právnej úpravy

Oblasť pôsobnosti právnej úpravy	Znečisťujúce látky, ktoré sú predmetom danej právnej úpravy
Národné záväzky znižovania emisií	SO ₂ , NO _x , NMVOC, NH ₃ , PM _{2,5} ťažké kovy (HM) a perzistentné organické polutanty (POP's)
Kvalita ovzdušia Prípustná úroveň znečistenia ovzdušia	PM ₁₀ , PM _{2,5} , SO ₂ , NO ₂ , NO _x , CO, O ₃ , benzén, PAH vyjadrené ako benzo(a)pyrén Kovy: Pb, Hg, As, Cd, Ni
Obmedzovanie emisií zo stacionárnych zdrojov Prípustná úroveň znečisťovania ovzdušia	Zoznam cca 150 znečisťujúcich látok v prílohe č. 2 vyhlášky o stacionárnych zdrojoch

KVALITA OVZDUŠIA

§ 3 CIEĽ V KVALITE OVZDUŠIA A PRÍPUSTNÁ ÚROVEŇ ZNEČISTENIA OVZDUŠIA

Cieľ: Udržať kvalitu ovzdušia, kde je dobrá a zlepšiť v ostatných prípadoch

Prípustná úroveň znečistenia vyjadrená ako:

- **Limitná hodnota** - úroveň znečistenia ovzdušia určená s cieľom zabrániť škodlivým účinkom na zdravie ľudí alebo ŽP, predchádzať im alebo ich znížiť, ktorá sa má **dosiahnuť v danom čase a od toho času nesmie byť prekročená**
- **Cieľová hodnota** - úroveň znečistenia ovzdušia určená s cieľom zabrániť škodlivým účinkom na zdravie ľudí alebo ŽP, predchádzať im alebo ich znížiť, ktorá sa má **dosiahnuť v danom čase, ak je to možné**
- **Kritická úroveň** - úroveň znečistenia ovzdušia, pri prekročení ktorej sa môžu vyskytnúť priame **nepriaznivé vplyvy na vegetáciu**, ako sú stromy a iné rastliny alebo prírodné ekosystémy ale nie na ľudí
- **IPE- indikátor priemernej expozície**, odráža priemernú expozíciu mestskej populácie...
- **možnosť OÚ v sídle kraja určiť al. sprísniť INF. PRAH alebo CIEĽ.H.** po konzult. s RÚVZ

II. Kvalita ovzdušia a vplyvy znečistenia ovzdušia na ekosystémy

Normy kvality ovzdušia definované v § 3 zákona	Znečisťujúca látka	Vyhláška o kvalite ovzdušia
limitná hodnota	PM10, PM2,5, SO2, NO2, CO, Pb, benzén	príloha č. 1
kritická úroveň	SO2 a NOx	príloha č. 2
cieľová hodnota	O3, As, Cd, Ni, B(a)	príloha č. 3
dlhodobý cieľ	O3	príloha č. 3
indikátor priemernej expozície	PM2,5	príloha č. 4
záväzok zníženia expozície	PM2,5	príloha č. 4
národný cieľ zníženia expozície	PM2,5	príloha č. 4
informačný prah pre smogovú situáciu	PM10, O3	príloha č. 10
výstražný prah pre závažnú smogovú situáciu	PM10, O3, SO2, NO2	príloha č. 10

II. Kvalita ovzdušia

§ 4 Hodnotenie kvality ovzdušia

SHMÚ – poverená organizácia na hodnotenie KO a prevádzkovanie NMSKO

- **Hodnotenie kvality ovzdušia:** monitorovaním, modelovaním, odborným odhadom,
- **zonácia územia na účely hodnotenia :** 8 zón (kraje) + 2 aglomerácie: Bratislava, Košice
- **hodnotenie KO:** každoročne: - pre každú zónu a aglomeráciu
- vidiecke pozadie
- **monitorovanie:** PM10, PM2,5, SO2, NO2, NOx, CO, O3, benzén,
B(a)P, ťažké kovy (Pb, Hg, Cd, Ni), depozícia
 - prekurzory O3: NO2, VOC,
 - B(a)P = markér PAH (polyaromatických uhľovodíkov)
- **režimy hodnotenia** – rozhoduje úroveň znečistenia ovzdušia (prekročenie medze na hodnotenie....)
 - možnosť využiť na hodnotenie aj monitorovanie KO iných subjektov

II. Kvalita ovzdušia a vplyvy znečistenia ovzdušia na ekosystémy

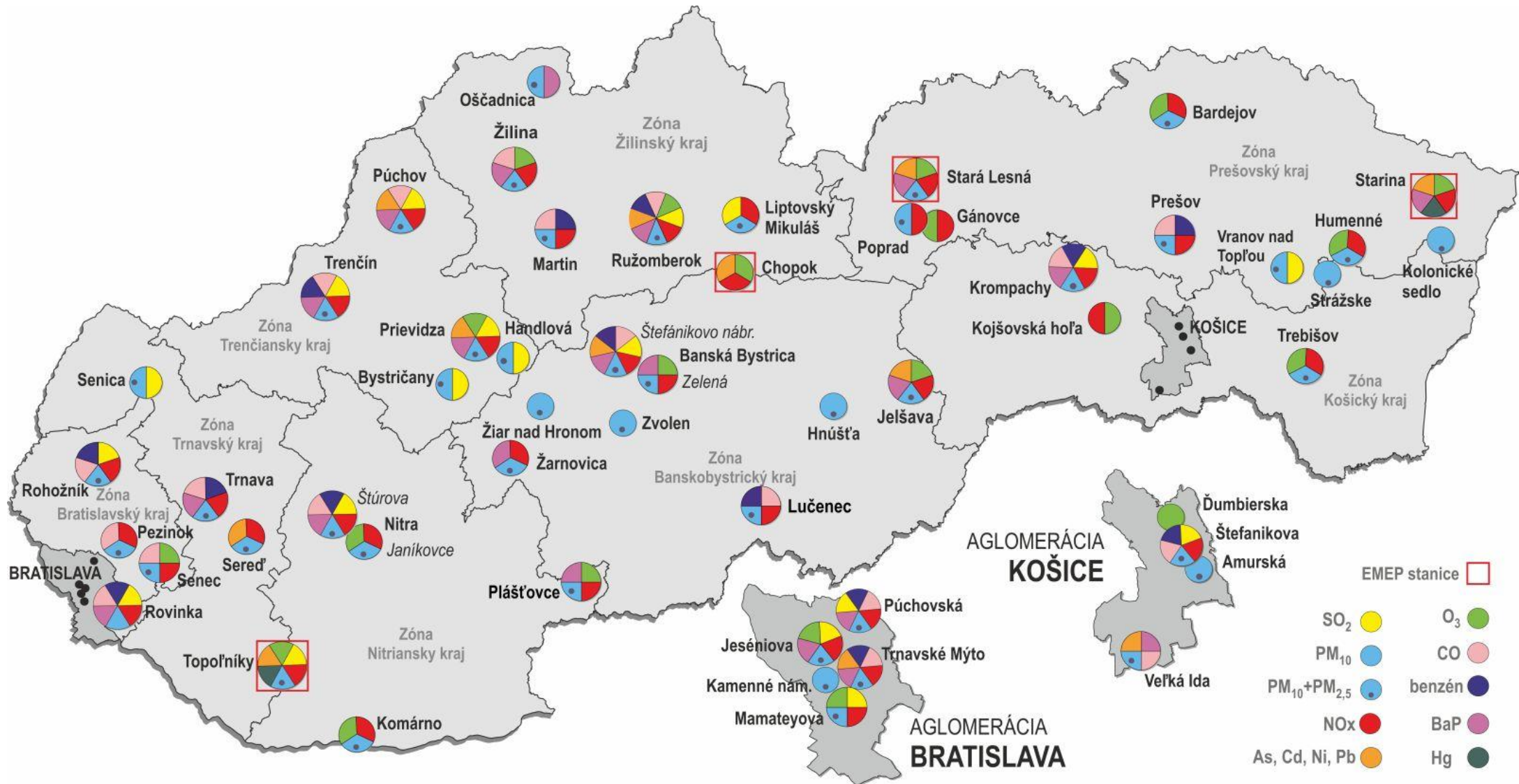
§ 5 Monitorovanie kvality ovzdušia

- **NMSKO –Národná monitorovacia sieť kvality ovzdušia** – prevádzkuje SHMÚ **(52 AMS)**
- požiadavky na monitorovanie – **kritériá na min. počet vzorkov. miest pre konkrétne ZL v zóne**
- **Minimálny počet vzorkovacích miest na hodnotenie zóny podľa ZL:**
 - od znečistenia ovzdušia (prekročenia medzí hodnotenia)
 - od počtu obyvateľov
 - podľa umiestnenia a typu staníc
- **MŽP má možnosť rozšíriť monitorovanie aj na iné ZL**
- **možnosť SHMÚ vziať do prevádzky aj AMS prevádzkovateľov**

Vzorkovacie miesta :

- podľa umiestnenia: U - urban (mestská), R - rural (vidiecka)
- podľa znečistenia: T - trafic (dopravná) I- industry (priemyselná) B- (background) pozadie

Národná monitorovacia sieť kvality ovzdušia - NMSKO

II. Kvalita ovzdušia a vplyvy znečistenia ovzdušia na ekosystémy

§ 6 Riadenie kvality ovzdušia

Nástroje na udržanie alebo zlepšenie KO:

- **Programy na zlepšenie kvality ovzdušia PZKO pre zóny**>> dlhodobé opatrenia
- **R- PZKO** (regionálny), **M-PZKO** (miestny)
- **Smogový regulačný plán** (býv. akčný plán) >> krátkodobé opatrenia

Verejný odpočet plnenia opatrení z PZKO – každoročne **do 15.apríla**

§ 7 Oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia

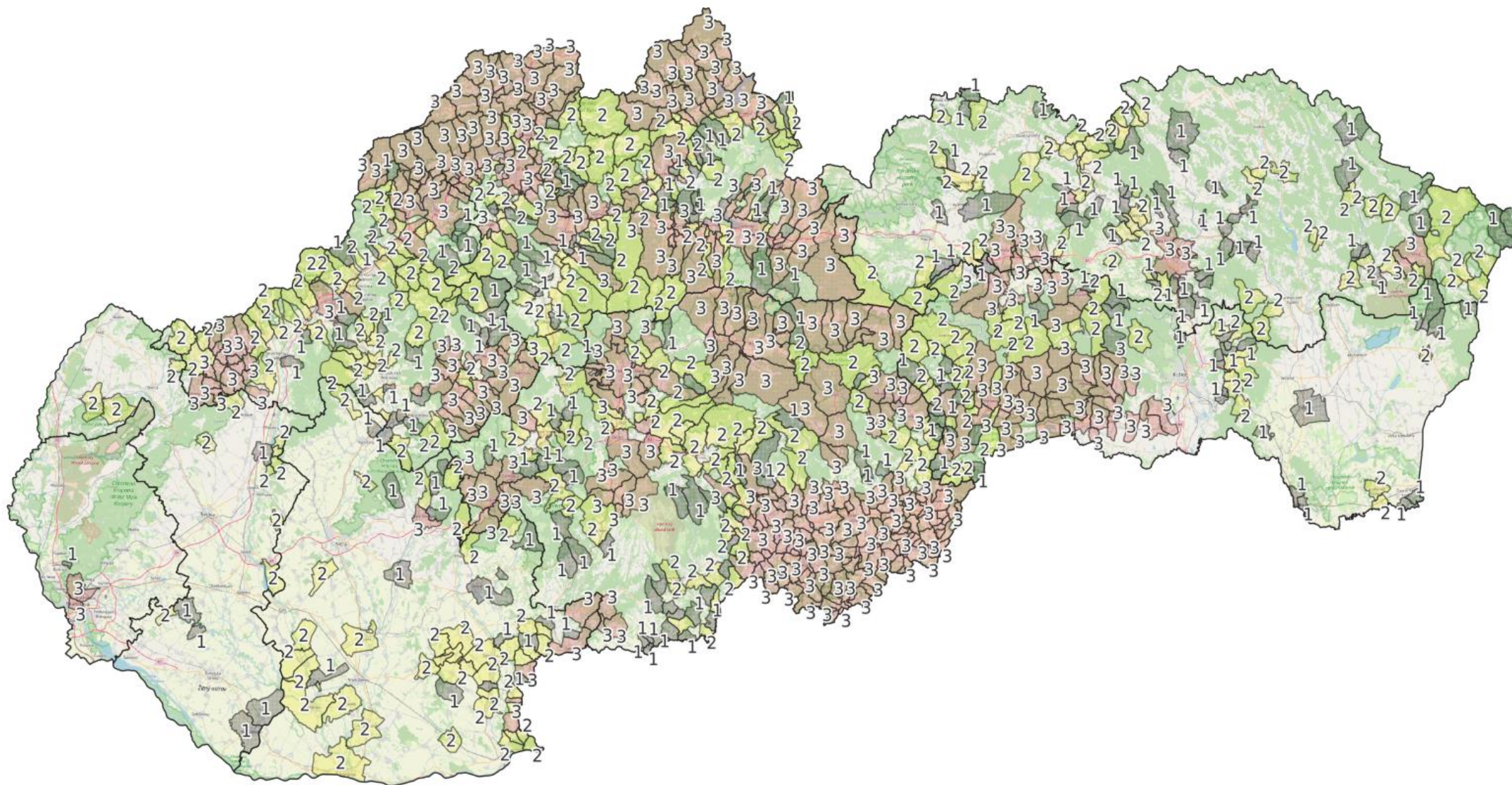
- ORKO, NP, prírodný park, CHKO, kúpele, prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia

ORKO = oblasť riadenia kvality ovzdušia – kam treba zamerať opatrenia

= oblasť, kde je prekročenie LIM.H. al. CIEĽ.H. zistené **meraním al. modelovaním**

- vymedzené územia, kam treba cieľiť opatrenia na zlepšenie KO

ORKO - Oblasti riadenia kvality ovzdušia – vrátane rizikových zón

II. Kvalita ovzdušia a vplyvy znečistenia ovzdušia na ekosystémy

Nástroje na zlepšenie kvality ovzdušia

§ 9 **Program na zlepšenie kvality ovzdušia PZKO** pre zónu – vydáva OÚ v sídle kraja

- najneskôr **do 24 mesiacov** od konca roku, v kt. bolo zistené **1. prekročenie LIM.H al. CIEĽ.H**
- dlhodobé opatrenia na zlepšenie KO PZKO - preskúmanie **každé 3 roky**
- zásadné opatrenia v PZKO musia byť **merateľné, časovo viazané** a mať **indikátory plnenia**
- verejné pripomienkovanie ...

§ 10 ods.1 **Regionálny program (R-PZKO) a miestny program (M-PZKO)**

- ak to OÚ v sídle kraja nariadi – obec alebo VÚC musí vydať **do 12 mesiacov** alebo
- na základe uznesenia zastupiteľstva v záujme zlepšenia KO

§ 10 ods.3 **Právomoc obce vydať VZN**

- obmedziť alebo zakázať vo vymedzenom území prevádzku MZ alebo osobit. činností napr. udiarne v centre, štiepkovanie,

§ 11 **Obec – prijať opatrenia na obmedzenie dopravy: napr. NEZ - zriadenie VZN obce, integrovaná doprava, stíšenie dopravy**

II. Kvalita ovzdušia a vplyvy znečistenia ovzdušia na ekosystémy

§ 8 Opatrenia na dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia pre stacionárne zdroje:

- **prísnejšie EL a požiadavky** (EL na úrovni najlepšej dostupnej techniky (BAT) ...
- opatrenia pre fugitívne emisie
- **d'alšie opatrenia**, ak 1 prevádzkovateľ z 1 areálu má - **podiel na znečistení ovzdušia $\geq 10\%$**
- **kompenzačné opatrenia** - napr. deliaca zeleň

§ 11 Opatrenia pre dopravu: napr. zriadenie NEZ, a iné

§ 12 Smogový varovný systém –SVS (pre PM10, O3, NO2, SO2,):

Informačný prah: úroveň znečistenia ovzdušia, pri kt. prekročení existuje už pri krátkodobej expozícii **najmä u citlivých skupín obyvateľstva riziko poškodenia zdravia**, pri kt. je nevyhnutné vydať **UPOZORNENIE - NA VZNIK SMOGOVEJ SITUÁCIE**

Výstražný prah: úroveň znečistenia ovzdušia, pri kt. prekročení existuje už pri krátkodobej expozícii **riziko poškodenia zdravia** ľudí, pri kt. je nevyhnutné vydať **VÝSTRAHU - PRED ZÁVAŽNOU SMOG. SITUÁCIOU**

- **SVS prevádzkuje SHMÚ**
- Šírenie informácií **cez Informačný systém civilnej ochrany MV SR**
- Povinnosť **obcí, verejnoprávnych médií informovať o smogovej situácii 2 x denne**

§ 13 Smogový regulačný plán - SRP

- vypracuje sa pre zóny a aglomerácie, kde **existuje riziko, že koncentrácia ZL prekročí informačný alebo výstražný prah**
 - vypracuje OÚ v sídle kraja a **vydá sa vyhláškou**

II. Kvalita ovzdušia a vplyvy znečistenia ovzdušia na ekosystémy

§ 14 Informovanie verejnosti o kvalite ovzdušia

- SHMÚ, SAŽP, OÚ v sídle kraja, OÚ, VÚC, obce, RÚVZ SR (vplyvy na zdravie)...
- index kvality ovzdušia – informatívnym hodnotením KO určený pre verejnosť aj s odporúčaním aktivít vzhľadom k riziku vystavenia sa znečisteniu

§ 15 Monitorovanie vplyvov znečistenia ovzdušia na ekosystémy

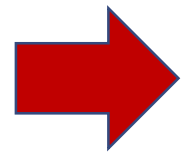
- Reprezentatívna sieť: Sladkovodné biotopy, prírodné a prírodné biotopy, druhy lesných biotopov
- Využitie monitoringu vôd, pôd a lesov

- **Aktuálne údaje z monitorovania emisií**
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_mapy
- **Mesačné správy o kvalite ovzdušia**
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_mes_s
- **Správa o kvalite ovzdušia – ročenka**
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_roc_s
- **ORKO – oblasti riadenia kvality ovzdušia**
<https://www.shmu.sk/sk/?page=2768>

III. NÁRODNÉ ZÁVÄZKY ZNIŽOVANIA EMISÍÍ

Národné záväzky znižovania emisií

Smernica (EÚ) 2016/2284 - národné redukčné záväzky:

2 fázy:

- Na roky 2020 - 2029 (v súlade s dodatkom Gothenborského protokolu)
- od roku 2030 - ambicióznejšie ciele

Roky	Zníženie emisií v porovnaní s rokom 2005				
	SO ₂	NO _x	NM _{VOC}	NH ₃	PM _{2,5}
2020	57 %	36 %	18 %	15 %	36 %
2030	82 %	50 %	32 %	30 %	49 %

III. Národné záväzky znižovania emisií

§ 16 Národné záväzky znižovania emisií

- Cieľ znížiť emisie na úroveň určenú pre cieľový rok (% zníženie oproti východiskovému roku)
- **SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃, PM_{2,5}** - smernica EÚ 2016/2284, dodatok Gothenborského protokolu
- **ťažké kovy (Pb, Cd, Hg), POP's** (PAH, PCDD/F, bifenyly) - z protokolov k CLRTAP

§ 17 Flexibilita v plnení národných záväzkov znižovania emisií

- Nepriaznivé okolnosti napr. mimoriadne tuhá zima

§ 18 **Národný program znižovania emisií**

- vydá MŽP SR, opatrenia na základe projekcií emisií (podľa plánovaných opatrení)

§ 19 **Národné emisné inventúry a správy o inventúrach** - preukázanie plnenia nár. záväzkov **projekcie emisií** – predpokladaný vývoj emisií

- vypracováva SHMÚ

IV. PRÍPUSTNÁ MIERA ZNEČIŠŤOVANIA OVZDUŠIA

Základné pojmy na účely tohto zákona 2

- **stacionárny zdroj § 2 ods. 1 písm. k)**

technologický celok, sklad palív, surovín alebo produktov, skládka odpadov, lom, plocha alebo stavba, objekt a činnosť, ktorá **znečisťuje** alebo **môže znečisťovať** ovzdušie,
- vymedzený ako **súhrn všetkých častí, súčastí a činností v rámci funkčného celku a priestor. celku**

- **mobilný zdroj § 2 ods. 1 písm. l)**

zariadenie, kt. **na svoj pohyb alebo pohon vlastných strojných častí využíva spaľovací motor**, na ktorý sa **vzťahujú techn. požiadavky pre cestné motor. vozidlá (osobné, nákladné voz.) alebo necestné pojazdné stroje +poľnohosp. a lesné vozidlá**
emisné požiadavky na ne: v EÚ nariadeniach a sú v gescii MD SR

prenosný zdroj § 2 ods. 1 písm. m) = špecifický **STACIONÁRNY ZDROJ**, ktorý

- má **účelový charakter** a na **1 mieste** sa prevádzkuje **dočasne, najviac 36 mesiacov** alebo
- aj **technická jednotka**, ktorá je **súčasťou mobilného zdroja**, ktorá **vnáša do ovzdušia iné emisie než emisie zo spaľovacieho motora podľa písmena l)**

§ 20 Členenie a kategorizácia stacionárnych zdrojov

Príloha č. 1 vyhl. MŽP SR 248/2023 Z.z. o požiadavkách na stacionárne zdroje (prahové kapacity)

Členenie stacionárnych zdrojov

+

Kategorizácia stac. zdrojov

- veľké zdroje (VZ),
- stredné zdroje (SZ),
- malé zdroje (MZ),
- osobitné činnosti (OČ)

1. Palivovo - energetický priemysel
2. Priem. výroba a spracovanie kovov
3. Výr. nekovových minerál. produktov
4. Chemický priemysel
5. Nakladanie s odpadmi
6. Ostatný priemysel a zariadenia

Na účel začlenenia sa kapacity jednotlivých zariadení s rovnakým číslom kategórie v rámci funkčného a priestorového celku **sčítajú.**

V pochybnostiach o začlenení, kategorizácii a vymedzené zdroja aj jeho zariadení, rozhodne OÚ.

§ 20 ods. 2 písm. d) OSOBITNÁ ČINNOST'

Osobitná činnosť je osobitým stacionárnym zdrojom, ktorý

- **nie je spätý (zvyčajne) so stavebným objektom alebo technol. celkom a**
- **nie je súčasťou VZ, SZ alebo MZ, ale je vykonávaná samostatne a**
- **prejavuje sa prašnosťou, zápachom, dymom alebo z nej môžu by uvoľňované emisie ZL,**
- **pričom využitie techn. vybavenia na jej vykonávanie sa nevylučuje**

Charakteristiky OČ:

- **konštrukcia** je prispôsobená na **častý presun**
- techn. zariadenie **nie je pevne spojené so zemou alebo stavbou (okrem staveb.čin.+ demolácií)**
- **vykonáva sa na mieste vzniku** požiadavky alebo potreby vrátane činnosti
- **vykonávanie** je limitované **obmedzeným časom:**
 - **max. 6 mesiacov, okrem OČ pre vlastnú spotrebu v domácnosti** (= úpravy potravín, chov hosp. zvierat, nanášanie náterov..) **inak sa zaradí ako VZ, SZ alebo MZ**

Regulácia vybraných osobitných činností

Vybrané osobitné činnosti VOČ

- **záväzné podmienky vykonávania** – pre PO? FO - podnikateľov.
- porušenie bude sankcionované.
- **obce budú môcť obmedziť výkon niektorých** vybraných činností na svojom území

Pre VOČ sa vydáva povolenie

- **Stavebná činnosť**
- **Drvenie stavebných odpadov odpadov z demolácií a materiálov používaných pri stavebných prácach**
- **Štiepkovanie dreva a biomasy**
- **Aplikácia a zapracovanie hnojív do pôdy**

IV. Stacionárne zdroje a prípustná miera znečisťovania ovzdušia

Zdroj znečisťovania ovzdušia

§ 2 ods. 1 písm.

- základný **celok, ktorý je predmetom povoľovania** zdroja (VZ,SZ,MZ)
- **Vymedzený ako súhrn** všetkých častí a súčastí (zariadení) a činností v **rámci funkčného celku a priestorového celku** >> určenie veľkosti zdroja

Podľa veľkosti zdroja sa určuje:

- kto je príslušný orgán na vydanie súhlasu, povolenia (OÚ, obec)
- aké sú povinnosti prevádzkovateľa

Zariadenie stacionárneho zdroja

Zariadenie stacionárneho zdroja § 2 ods. 1 písm. n)

▪ celok, na kt. sa **uplatňujú EL, TP a PP**, (EL závisia od veľkosti zar. Napr. pri spaľ. zar.)

▪ **Rôzne druhy zar.** - osobitné agregáčné pravidlá pre rôzne druhy zariadení stac. zdroja

Členenie zariadení stacionárnych zdrojov § 20 ods. 5:

na účely uplatnenia EL,TP a PP členia na tieto druhy:

- spaľovacie zariadenia,
- spaľovne odpadov,
- zariadenia na spoluspaľovanie odpadov,
- zariadenia používajúce organické rozpúšťadlá,
- distribučné sklady benzínu,
- čerpace stanice benzínu,
- technologické zariadenia.

PRÍPUSTNÁ MIERA ZNEČIŠŤOVANIA OVZDUŠIA

§ 21 Prípustnú mieru znečisťovania ovzdušia určujú

- Emisné limity - EL
- Technické požiadavky - TP
- Podmienky prevádzkovania - PP
- Emisné kvóty a
- Emisné stropy

Požiadavky

- **Všeobecné EL, TP a PP podľa ZL** (príloha č. 3) vyhlášky pre stac. zdroje
- **Špecifické podľa technológie** (prílohy č. 4, 5, 6, 7 vyhlášky pre stac. zdroje
+ pre skladovanie benzínu a ČS na benzínu vo vyhl. o skladovaní... benzínu
- **Individuálne ..určené v povolení podľa § 27** (doteraz v súhlase), resp. integrov.aným povolením

Malé zdroje uplatňujú len TP a PP v primeranom rozsahu + spaľ. zar. na TP a KP – tmavosť dymu

Emisný limit

najvyššia prípustná miera vypúšťania ZL zo zdroja znečisťovania ovzdušia do zložky ŽP vyjadrená ako

- **hmotnostná koncentrácia alebo objem. koncentrácia ZL v odpad. plynoch,**
- **hmotnostný tok znečisťujúcej látky za jednotku času,**
- **limitný emisný faktor,**
- **emisný stupeň,**
- **stupeň odsírenia,**
- **tmavosť dymu.**

Emisný limit musí byť určený

- za určitých refer. Podmienok: štand. stavové podm., suchý/vlhký plyn, spaľ. procesy: O₂ ref
- musí byť jasné: hodnotenie dodržania EL, spôsob a lehoty preukazovania

Zoznam ZL pre ktoré sa určujú EL, TP a PP

Príloha č. 2 vyhl. MŽP SR č. o požiadavkách na stacionárne zdroje

TUHÉ ANORGANICKÉ LÁTKY

1. skupina - TZL (1. podsk. - PM_{2,5}; 2.podsk. - PM₁₀; 3. podsk. - TZL)
2. skupina - tuhé anorg. ZL – vyj. ako prvok alebo zlúčenina

ZNEČISŤUJÚCE LÁTKY VO FORME PLYNOV A PÁR

3. skupina – plynné anorganické látky
4. skupina – organické plyny a pary

ZNEČISŤUJÚCE LÁTKY S OSOBITÝM CHARAKTEROM

5. skupina – ZL s karcinogénnym účinkom
6. skupina – POP's
7. skupina – pachové látky

§ 22 Monitorovanie a preukazovanie dodržania prípustnej miery znečist. ovzdušia

Dodržanie prípustnej miery znečisťovania sa monitoruje zisťovaním

- hodnoty veličiny, kt. je vyjadrený EL, TP a PP
- množstva emisií ZL za kalendárny rok, al. iné obdobie (VZ aSZ)

Spôsoby zisťovanie emisných veličín:

- technický výpočet
- diskontinuálne meranie: jednorazové mer.
periodické mer. (emisií: správa o platnom výsledku diskont. merania;
iných parametrov: certifikát....)
- kontinuálne meranie (protokol)

Zisťovanie množstva emisií z VZ a SZ - schváleným spôsob. výpočtu (súhlas podľa § 26 ods.1 písm.d)

Podrobnosti o monitorovaní - vyhláška MŽP SR č. 249/2023 Z.z. o monitorovaní emisií a kvality ovzdušia v ich okolí

§ 22 Monitorovanie a preukazovanie dodržania prípustnej miery znečisť. ovzdušia

OTČ = oprávnená technická činnosť v ochrane ovzdušia

môžu ju vykonávať len **oprávnené osoby (meracie skupiny)** na základe **akreditovanej činnosti** (metodík), za meranie zodpovedá **zodpovedná osoba** – osoba s odbornou spôsobilosťou

OTČ zahŕňa: - diskont. merania;

- pri AMS: oprávnenú kalibráciu,
oprávnenú skúšku,
opravn. inšpekciu zhody

Prevádzkovateľ zabezpečuje (§22 ods. 6) prostredníctvom **oprávnenej osoby (meracej skupiny)**

- notifikáciu OTČ a
- predloženie správy a
- informácie o platnom výsledku OTČ

Platnosť OTČ je podmienená notifikáciou OTČ! - tzn. oznámením vopred o vykonaní merania

IV. Stacionárne zdroje a prípustná miera znečistovania ovzdušia

§ 24 **Národný emisný informačný systém**

- Evidencia zdrojov a emisií + **evidencia VZ, SZ, archív dokumentov**
- na inventarizáciu emisií
- **podklady reporting** údajov
- správca centrálnej databázy SHMÚ
- **NEIS** sa člení na **verejnú a neverejnú časť**

- **Plánované nové moduly:**
- **ENSOM (notifikácia OTČ + správy z merania)**
- modul pre MZ, evidencia údajov o malých spaľovacích zariadení

V. ZÁVÄZNÉ STANOVISKÁ A POVOĽOVANIE STACIONÁRNYCH ZDROJOV

V. Záväzné stanoviská OOO a povoľovanie stacionárnych zdrojov

Postavenie orgánu ochrany ovzdušia v **povoľovacích procesoch**:

dotknutý orgán ŠS:

vydáva **vyjadrenie, súhlas a stanovisko** (= záväzné stanovisko) alebo iný právny úkon, ktorým sa uplatňujú požiadavky a záujmy ochrany ovzdušia v konaniach podľa:

- zákona o IPKZ č.39/2013 - **vyjadrenie** podľa § 25 ods. 2 písm. i) zákona - pre zdroje v prevádzke pod IP
- zákona o odpadoch č.79/2015 - **vyjadrenie** podľa § 25 ods. 2 písm. j) zákona na prevádzkovanie zar. na zhodnocovanie odpadov, výrobu druhotných palív
- staveb. zákona č. 50/1976 - **súhlasy podľa § 26 ods. 1 písm. a), b), c) ako záväz. stanovisko**

povoľujúci orgán ŠS:

- **vydáva povolenia podľa § 27 zákona** alebo **súhlasy podľa § 26 zákona**
 - na základe, kt. možno prevádzkovať stac. zdroje
 - vykonať na nich zmeny alebo povoliť výnimky z ustanov. Požiadaviek
- **preskúmava povolenia zdrojov** v ustan. prípadoch § 27 ods. 12
- **aktualizuje povolenia zdrojov** v ustan. prípadoch § 27 ods. 13

Základné pojmy na účely tohto zákona III

Povoľujúci orgán § 2 ods. 3

- a) **SIŽP** (ďalej len „inšpekcia“), ak ide o stacionárny zdroj, ktorý je súčasťou prevádzky podliehajúcej povoľovaniu podľa osobitného predpisu,¹¹⁾
- b) **okresný úrad**, ak ide o **VZ alebo SZ** a nejde o stacionárny zdroj, kt. je súčasťou prevádzky pod integrovaným povolením
- c) **obec**, ak ide o **MZ** a nejde o stacionárny zdroj uvedený v písmene a),
- d) **Ministerstvo obrany SR** (ďalej len „ministerstvo obrany“) podľa § 39 ods. 2, ak ide **MZ na území vojenských obvodov.**

Povolenie

- povolenie podľa § 27 (= povolenie zdroja) a aj integrované povolenie

V. Závazné stanoviská OOO a povoľovanie stacionárnych zdrojov

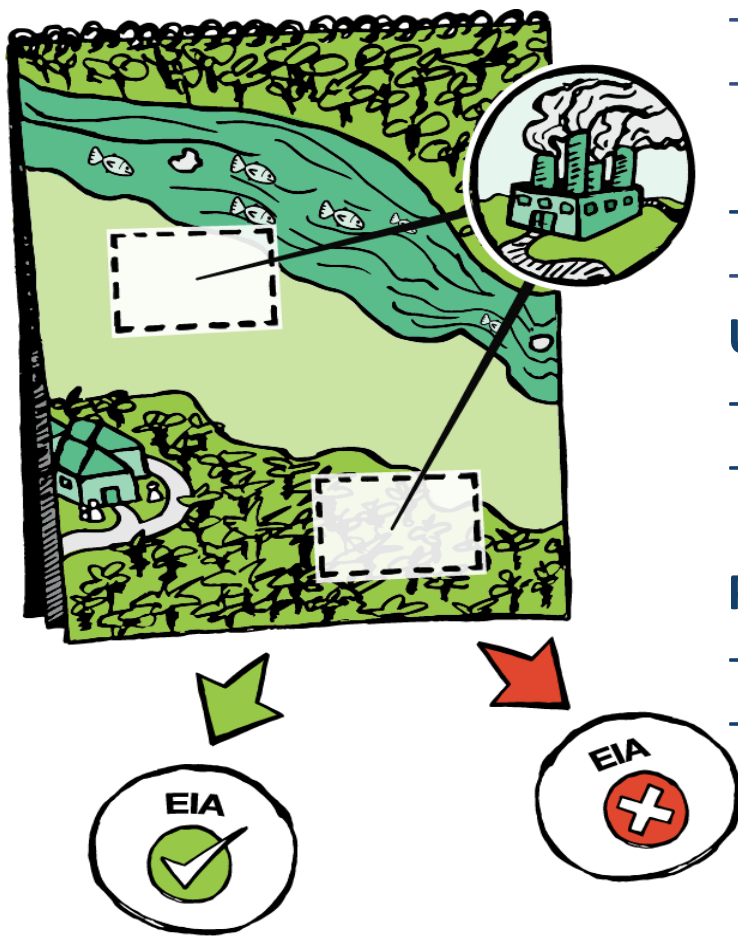
§ 25 Závazné stanoviská orgánov ochrany ovzdušia

- vyjadrenie, súhlas a stanovisko alebo iný právny úkon, ktorým sa uplatňujú požiadavky a záujmy ochrany ovzdušia v konaní, v ktorom má **orgán ochrany ovzdušia postavenie dotknutého orgánu**

Vyjadrenie k schváleniu alebo zmene:

- územnoplánovacej dokumentácie
- koncepcie územného rozvoja
- koncepcie rozvoja obce v tepelnej energetike
- plánu udržateľnej mobility
- v procese SEA, EIA
- k stavbe diaľnic a pozemnej komunikácii s intenzitou cestnej dopravy 15-tisíc vozidiel/24 hod.
- vyjadrenia pri vydávaní integrovaného povolenia
- vyjadrenie k súhlasu pre zariadenie na výrobu druhotných palív

POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŽP a UMIESTŇOVANIE ZDROJA

EIA

- cieľom procesu je posúdiť možné vplyvy zámeru na ŽP a
- slúži ako objektívny odborný podklad pre rozhodovanie orgánov štátnej správy.
- „únosnosť“ znečistenia územia

Umiestňovanie len VZ a SZ

- do 1. 4. 2024: v územnom konaní (§ 61 ods. 3 zákona)
- po 1. 4. 2024: priivydávaní stanoviska k zámeru stavby resp. v procese EIA

Pri umiestňovaní zdroja resp. v procese EIA osobitne zvážiť:

- **umiestnenie zdroja**, vrát. **odstupových vzdialeností vyhl. 248/2023**
- **kompensačné opatrenia**, najmä ak ide o umiestnenie v obytnom al. zmiešanom území alebo v záujmovom území priľahlom intravilánu obce vzhľadom na charakter znečistenia

EIA hodnotí vplyvy, môže odporúčať variant...

§ 26 ods. 1 Súhlasy orgánu ochrany ovzdušia

- a) vydanie **povolenia stavby** stacionárneho zdroja vrátane jeho zmien,
- b) povolenie **skúšobnej prevádzky** stac. zdroja alebo jeho časti, alebo na predčasné užívanie; požiadavky na skúšobnú prevádzku sú ustanovené v § 30,
- c) **trvalé užívanie stac.** zdroja vrátane užívania po vykon. zmenách s vplyvom na znečisť. ovzdušia,

- d) schválenie **postupu výpočtu množstva emisií** a jeho zmeny,
- e) **schválenie STPP TOO** a jeho zmeny,
- f) inštaláciu **AMS emisií a AMS KO** a na ich prevádzku, zmeny a na prevádzku po zmenách,
- g) schválenie **technického výpočtu údajov o dodržaní EL, TP a PP** a jeho zmeny,
- h) určenie **osobitných podmienok výkonu OTČ alebo kont. mer.**, zmenu lehoty al. upustenie od OTČ; **predĺženie lehoty** merania alebo jeho upustenie sa **nevzťahuje na spaľovne odpadov** ani na zar. na spoluspaľ. odpadov v obytnom území al. zmieš. území alebo vo vzdial. **do 700 m**
- i) **schválenie plánu riadenia zápachu a plánu riadenia prašnosti** a jeho zmeny

V. Záväzná stanoviská OOO a povoľovanie stacionárnych zdrojov

Postavenie orgánu ochrany ovzdušia v procese povoľovania zdrojov ako:

POVOLENIE STAVBY ZDROJA

OOO - dotknutý orgán ŠS.

vydáva vyjadrenie, súhlas, stanovisko (=záväzná stan), kt. sa uplatňujú požiadavky a záujmy ochrany ovzdušia v konaniach podľa

- **staveb. zákona č. 50/1976**
 - súhlasy podľa § 26 ods. 1 písm. a), b), c)
- **zákona o IPKZ č.39/2013 :**
 - vyjadrenie podľa § 25 ods. 2 písm. i) zák. pre zdroje v prevádzke pod IP
- **zákona o odpadoch č.79/2015**
 - vyjadrenie podľa § 25 ods. 2 písm. j) zák. na prevádzkovanie zar. na zhodnocovanie odpadov, výrobu druhotných palív

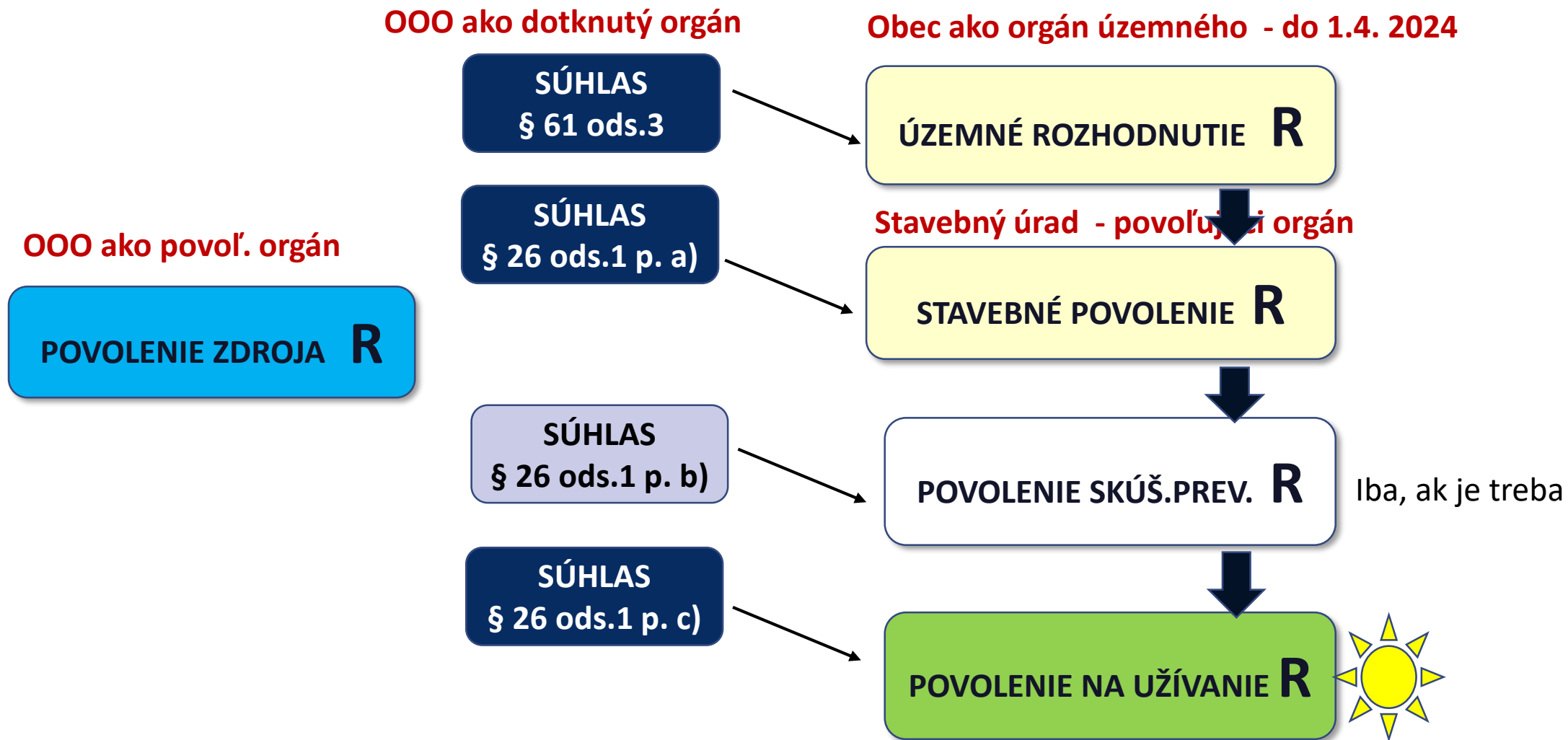
&

§ 27 - POVOLENIE (ČINNOSTI) ZDROJA

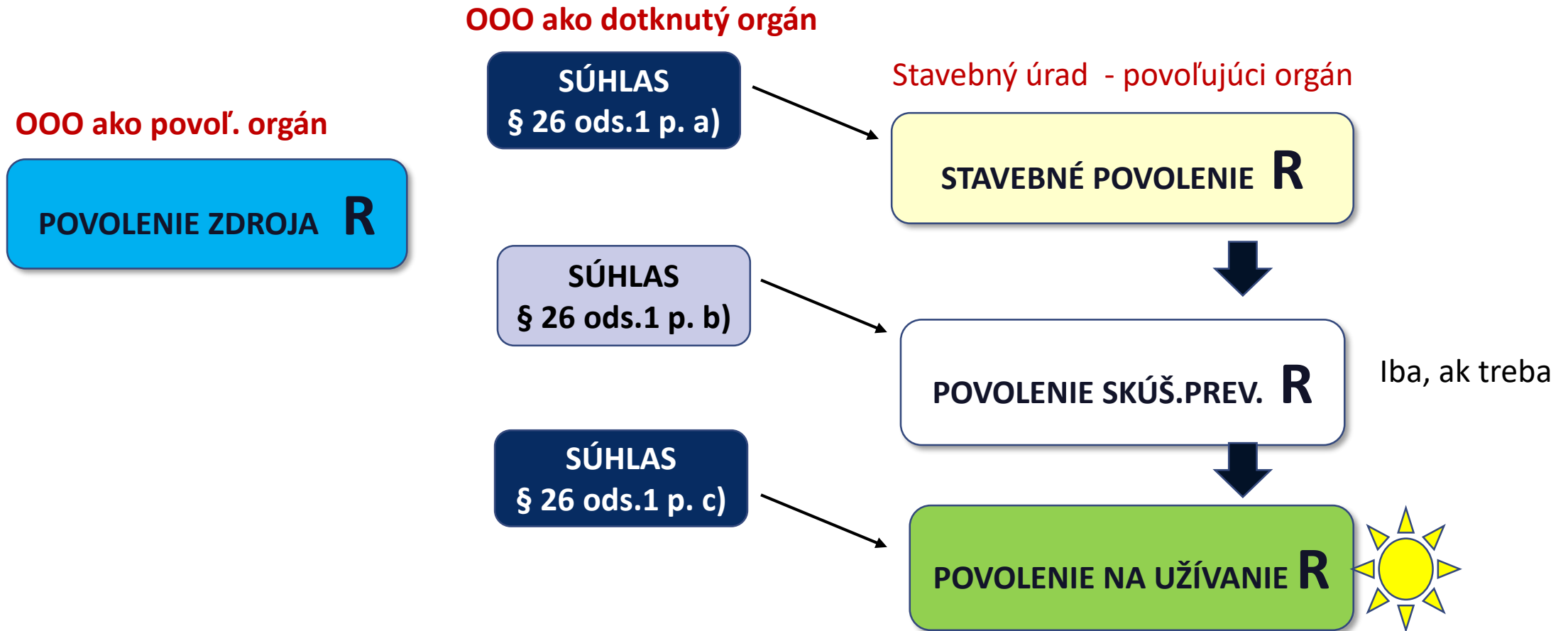
OOO - povoľujúci orgán ŠS

- vydáva povolenia podľa § 27 zákona alebo súhlasy podľa § 26 zákona
 - na základe, kt. možno prevádzkovať stac. zdroje
 - vykonať na nich zmeny alebo povoliť výnimky z ustan. požiadaviek
 - preskúmava povolenia zdrojov v ustan. prípadoch § 27 ods. 12
 - aktualizuje povolenia zdrojov v ustan. prípadoch § 27 ods. 13
-
- vydáva súhlasy podľa § 26 ods. 1 písm. d)- i)
 - vydáva súhlasy podľa § 26 ods. 1 písm. b) a c)

VEĽKÝ ZDROJ A STREDNÝ ZDROJ, KT. JE STAVEBNÝM OBJEKTOM, AK NIE JE SÚČASŤOU PREVÁDZKY POD INTEGROVANÝM POVOLENÍM

**MALÝ ZDROJ, KT. JE STAVEBNÝM OBJEKTOM,
OKREM MALÝCH SPAĽ. ZAR. S MTP < 0, 1 MW URČENÝCH NA VYKUROVANIE
DOMÁCNOSTÍ**

**MALÉ SPAĽ. ZAR. S MTP < 0,1 MW, KT. JE STAVEBNÝM OBJEKTOM,
A IDE O SAMOSTATNÝ ZDROJ URČENÝ NA VYKUROVANIE DOMÁCNOSTÍ**

OOO ako povol'. Orgán
Povolenie sa nevydáva

OOO ako dotknutý orgán

SÚHLAS
§ 26 ods.1 p. a)

SÚHLAS
§ 26 ods.1 p. c)

Stavebný úrad - povoľujúci orgán

STAVEBNÉ POVOLENIE R

POVOLENIE NA UŽÍVANIE R

Zmenu spaľ. zar. určeného na vykurovanie domácnosti, ktorá nepodlieha stavebnému povoleniu – sa iba oznamuje OOO.

Súhlasy sa nevydávajú!!!!

VEĽKÝ ZDROJ, STREDNÝ A MALÝ ZDROJ, KT. NIE JE STAVEBNÝ OBJEKT

 SÚHLAS
§ 61 ods.2

 SÚHLAS
26 ods.1 p. a)

Súhlasy sa
nevydávajú

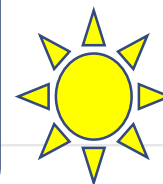
OOO ako povoľujúci orgán

POVOLENIE ZDROJA **R**

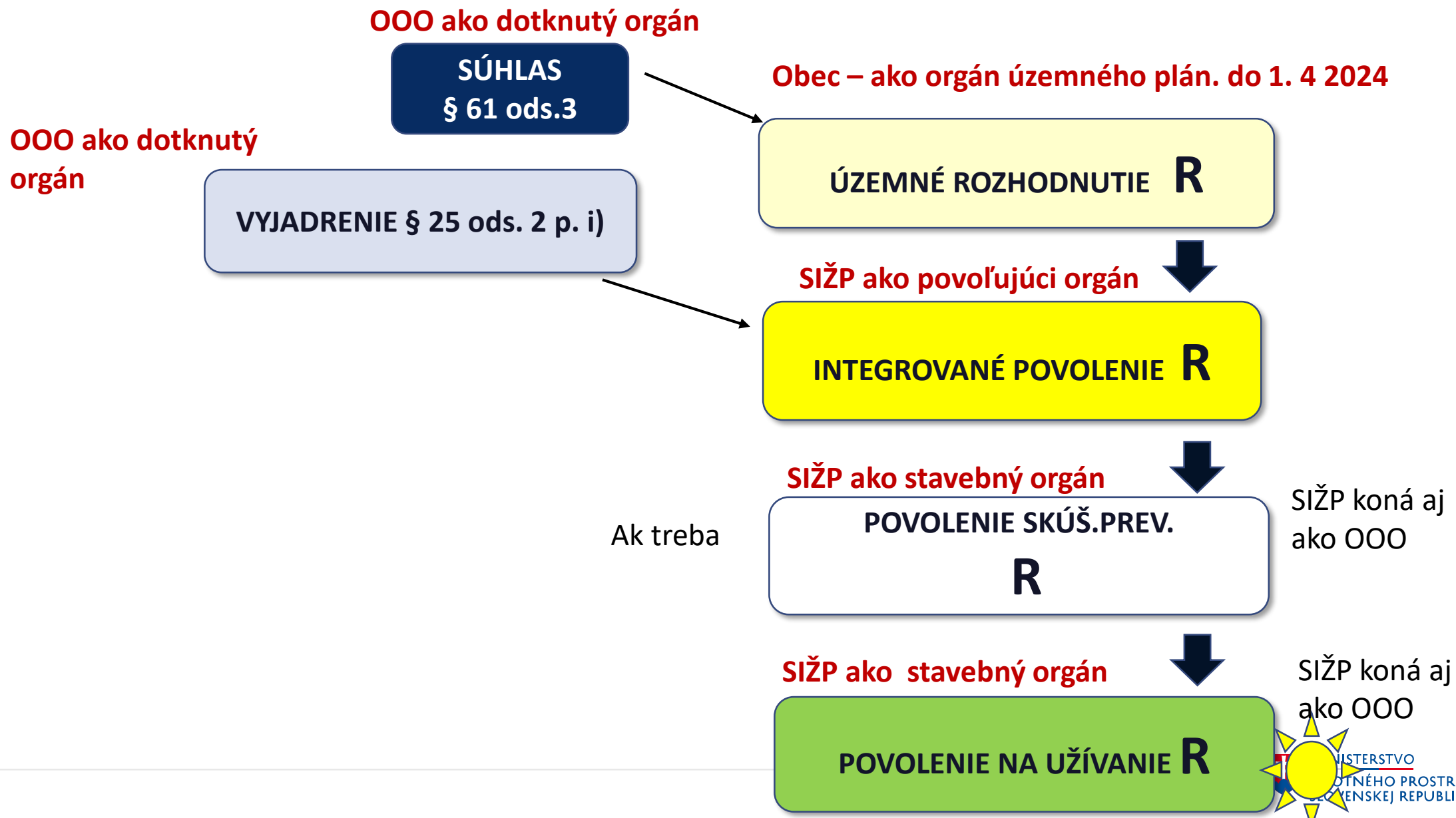
SÚHLAS **R**
na skúš. Prev. § 26 ods.1
p. b)

Podľa potreby

SÚHLAS **R**
na trvalé užívanie
§ 26 ods.1 p. c)

VEĽKÝ ZDROJ A STREDNÝ ZDROJ, KT. JE STAV. OBJEKTOM, A JE POD INTEGROVANÝM POVOLENÍM

Súhlas k umiestneniu zdroja

Umiestňovanie zdroja len pre VZ a SZ

- Už pri procese EIA
- ak zdroj nie je predmetom posudzovania, tak
- Do 1. 4. 2024: v územnom konaní (§ 61 ods. 3)
- Po 1. 4. 2024: pri vydávaní stanoviska k zámeru stavby resp. v procese EIA

Pri vydávaní súhlasu na umiestnenie resp. povolenie stavby zdroja:

- osobitne zvážiť:
- **umiestnenie zdroja, vrát. odstupových vzdialeností (vyhl. o požiadavkách na stac. zdroje)**
- **na zabezpečenie rozptylu (vyhl. o požiadavkách na stac. zdroje)**
- **kompensačné opatrenia**, najmä pri umiestnení v obytnom al. zmieš. území alebo v záujmovom území priľahlom intravilánu obce vzhľadom na charakter znečistenia

§ 26 Súhlas na povolenie stavby zdroja – záväzným stanoviskom v staveb. Kon.

- **Obsah súhlasu na povolenie stavby zdroja - § 26 ods. 5. :**
 - rozhodujúce údaje o zdroji, začlenenie, zoznam emit. ZL,
 - **techn. požiadavky**, požiadavky prípustnú mieru zneč.,
 - **požiadavky na rozptyl, odberné miesto na monitor. emisií**, kompenzačné opatrenia
- **Náležitosti žiadosti o súhlas** sú ustanovené v prílohe č. 6.
- V konaní o vydanie súhlasu je žiadateľ povinný na vyzvanie OOO **priložiť odborný posudok**.
Vo výzve na predloženie odborného posudku povoľujúci orgán uvedie, aké konkrétne otázky a požiadavky na stacionárny zdroj požaduje posúdiť.
- **Pri vydávaní súhlasu na povolenie stavby zdroja** je potrebné osobitne zvážiť
 - umiestnenie zdroja vrátane uplatnenia odporúčaných odstupových vzdialeností (rešp. Závery EIA)
 - požiadaviek na zabezpečenie rozptylu ustanovených vo vyhláske o stacionárnych zdrojoch,
 - využitia kompenzačných opatrení, najmä ak ide o umiestnenie stacionárneho zdroja v obytnom území alebo zmiešanom území obce alebo v záujmovom území priľahlom intravilánu obce vzhľadom na charakter znečistenia ovzdušia (viď tiež príl. č. 6 Požiadavky na umiestňovanie zdrojov znečisťovania ovzdušia).

V. Závazné stanoviská OOO a povoľovanie stacionárnych zdrojov

§ 26 ods. 1 písm. c) Súhlas na trvalé užívanie

Súhlas na trvalé užívanie VZ, SZ a MZ a na užívanie zdroja po vykonaní zmeny na zdroji alebo jeho zariadeniach možno vydať

- až po **preukázaní plnenia požiadaviek určených v povolení zdroja podľa § 27**
- a k tomu **zodpovedajúcich povinností prevádzkovateľa podľa § 34 ods. 1 až 4.**

Preukázanie dodržania EL, TP a PP sa vykoná počas skúšobnej prevádzky alebo technických skúšok. Uvedené neplatí, ak je na preukázanie konkrétnej požiadavky ustanovená iná lehota vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. g) alebo určená povoľujúcim orgánom.

Zavedenie „POVOLENIA STACIONÁRNEHO ZDROJA ZNEČIŠŤOVANIA OVZDUŠIA“

rozhodnutie, kt. sa určujú podmienky ochrany ovzdušia na prevádzku zdroja v ktorom sa uvedie:

- členenie a kategória zdroja,
- **emisné limity**, technické požiadavky, podmienky prevádzkovania
- **požiadavky na zabezpečenie rozptylu**
- požiadavky na **monitorovanie emisií (aj osobitné podmienky, monitorovania)**

.....

- Povolenie **preskúmateľné**, ak sa zmení právna úprava, BAT, al.na podnet SIŽP
- OU v sídle kraja **zastaví zdroj, ktorí prevádzkuje bez povolenia**
- **Ak neprevádzkuje zdroj 4 roky – preskúmanie požiadaviek + súlad územ. plánom**

ZÁSADY POVOĽOVANIA A PREVÁDZKOVANIA ZDROJOV

- 1. Zásada vedomostí** – mať dostatok poznatkov a informácií o povoľovaných technológiách, možných emisiách ZL a technikách na zníženie emisií, ako aj poznatkov o vplyve znečistenia ovzdušia na ľudské zdravie a ekosystémy a ako sa brániť proti takémuto vplyvu.
- 2. Zásada umiestnenia** – posúdenie umiestnenia stac. zdroja vo vzťahu ku kvalite ovzdušia a citlivým receptorom v danej lokalite, rozptylovým podmienkam a zohľadnenie príspevku daného zdroja ku celkovému znečisteniu ovzdušia; prijatie opatrení na zníženie podielu znečistenia ovzdušia z tohto zdroja v danej lokalite, ak je to potrebné.
- 3. Zásada predbežnej opatrnosti** – uplatnenie ochranných opatrení a preventívnych opatrení vždy, keď existuje riziko nežiaducich účinkov.
- 4. Zásada odstraňovania znečistenia pri zdroji** – znižovanie a obmedzovanie emisií opatreniami realizovanými na zdroji, najmä využívaním technológií zodpovedajúcich najlepším dostupným technikám v najväčšej miere.
- 5. Zásada výberu surovín, materiálov, palív a výrobkov** – vyhýbanie sa používaniu chemických látok a zmesí, ktoré sú rizikom pre ľudské zdravie a ŽP alebo ich náhrada menej škodlivými.
- 6. Zásada hospodárenia** – hospodárne nakladanie so surovinami a energiami a snaha o ich opätovné využitie a recykláciu
- 7. Zásada „znečisťovateľ platí“** – prevádzkovateľ nesie v plnej miere náklady na obmedzovanie emisií

povoľovanie stacionárnych zdrojov

§ 27 Povolenie stacionárneho zdroja - rozhodnutie

Povolenie netreba pre:

- osobitné činnosti,
- zdroje v prevádzke pod integrovaným povoľovaním
- Malé zdroje, kt. sú
 - uvedené do užívania pred 1. 7. 2023, alebo
 - povolené do 1. 7. 2023 a uvedené do prevádzky do...
- Spaľ. zar. s menovitým tepelným príkonom MPT < 100 kW (0,1 MW)

Prechodné obdobie podľa § 61 pre **zdroje, ktoré sú už v prevádzke** - diferencované termíny napr. pre MCP s MTP 1-5 MW: až do roku 2030.....

Preskúmanie povolenia - aktualizácia a zmena povolenia

- Opätovná prevádzka zdroja po 4 rokoch - preskúmanie požiadaviek + stanovisko o súlade s územným plánom

§ 28 Osobitné požiadavky na vydanie povolenia zdroja pre spaľovňu odpadov a pre zariadenie na spoluspaľovanie odpadov

§ 27 POVOLENIE ZDROJA

§ 27 ods. 4

Požiadavky na stacionárny zdroj, vrátane EL, TP, PP sa v povolení zdroja určia najmä v súlade s

- požiadavkami podľa § 29, ak ide o **novobudovaný zdroj alebo podstatnú zmenu** zdroja al. jeho zariadenia,
- podmienkami **rozhodnutia vydaného v EIA** (zistov. konaní alebo záverečného stanovisko)
- požiadavkami podľa § 31, ak ide o **povol. prechodného opatrenia pre väčšie stredné spaľ. zar.**
- **opatreniami** uloženými na zlepšenie kvality ovzdušia **v PZKO** opatreniami uloženými na **reguláciu zdroja podľa smogového regulačného plánu**, (zapracovať do 6 mesiacov do povol. Zdroja resp. IPKZ)
- **podľa VZN obce podľa § 10 ods. 4**, ak ide o MZ alebo OČ
- **zásadami povoľovania** stacionárnych zdrojov podľa prílohy č. 7.

Náležitosti žiadosti na vydanie povolenia zdroja sú uvedené **v prílohe č. 6.**
na vyzvanie orgánu ochrany ovzdušia treba priložiť odborný posudok.

Vo výzve na predloženie odborného posudku povoľujúci orgán uvedie, aké konkrétne otázky a požiadavky na stacionárny zdroj požaduje.

Preskúmanie povolenia zdroja a jeho zmena

§ 27 ods. 12 Preskúmanie povolenia zdroja a jeho zmena

- **OOO preskúma povolenie zdroja**, ak ide o VZ, SZ alebo MZ
či určené EL, TP, PP a monitorovanie emisií sú **v súlade s platnou právnou úpravou**:
 - na základe výsledkov kontrolnej činnosti orgánu ochrany ovzdušia, alebo
 - ak po vydaní povolenia zdroja došlo k zmene právnych predpisov,
- **aktualizuje povolenie zdroja** najneskôr do termínu začatia uplatňovania nových požiadaviek podľa zmeneného právneho predpisu,
- **preskúma povolenie**, ktorý spôsobuje nadmerné znečistenie ovzdušia v danej lokalite alebo obťažuje intenzívnym zápachom,
- **môže preskúmať povolenie**, ak po vydaní povolenia došlo k zmene BAT, ktorá
- umožňuje významné zníženie emisií z prevádzky alebo zvýšenie kvality ich monitorovania z hľadiska technickej a ekonomickej únosnosti jej zavedenia

§ 27 ODS. 13 ZMENA PODMIENOK POVOLENIA

Podľa § 27 ods. 13 **orgán ochrany ovzdušia**, ak ide o VZ, SZ alebo MZ

orgán ochrany ovzdušia **zmení podmienky povolenia alebo vydá nové povolenie,**

- a) **ak ide o zmenu palív a surovín, o zmenu na exist. technol. zariadeniach** alebo doplnenie nových technol. zariadení k existujúcemu. stac. zdroju alebo o zmenu ich využívania,
- b) **na základe záverov preskúmania povolenia podľa odsekov**
 - **ods. 12** nesúladi s požiadavkami právnej úpravy, zmena predpisov, zmena BAT, obťaž. zápachom
 - **ods. 15 písm. a)** – zdroj neprevádzkovaný 4 a viac rokov
 - **ods. § 28 ods. 6 písm. b)** - spaľovne odpadov alebo zar. na spoluspaľ. odpadov 1 x 10 rokov
- c) ak ide o **opatrenia** týkajúce sa stac. zdroja **uložené PZKO, smog.reg. plánom, VZN obce** alebo podľa § 8 ods. 2; v takom prípade povolenie zdroja aktualizuje povoľujúci orgán v konaní z vlastného podnetu do **6 mesiacov** od ich vydania.

Povoľujúci orgán pri zmene podmienok povolenia podľa ods. 13 písm. b) a c) určí aj primeranú lehotu na zosúladienie sa s novými požiadavkami.

Plnenie požiadaviek podľa vyhl. požiadavkách na stac. zdroje a vyhl. monitorovanie a osobitnom predpise (§ 33 zák. o IPKZ) tým nie je dotknuté.

§ 27 ODS. 15 +16 Preskúmanie povolenia po dlhodobej odstávke 4 a viac rokov

Na opätovné uvedenie stac. zdroja do prevádzky, **prevádzkovateľ je povinný požiadať o**

- **preskúmanie** podmienok povolenia zdroja;
- **vydanie povolenia zdroja**, ak ide o existujúci VZ a SZ, kt. nemá **vydané povolenie** zdroja,
- + **priložiť územnoplánovaciú informáciu** miestne prísluš. orgánu územného plánovania, kt. sa overuje dodržanie zastavovacích podmienok určených územ. plánom zóny alebo súlad s priestor. usporiadaním územia a funkčným využívaním územia, ktoré je určené v územnom pláne obce; **územnoplánovacia informácia nie je potrebná, ak ide o spaľ. zar. s MTP < 1 MW.**

Ak prevádzkovateľ **nepredloží** žiadosť a územnopl. inform.=> **povolenie na prevádzku zdroja zaniká.**

Ak povoľujúci orgán po preskúmaní **dôjde k záveru, že**

- **netreba upraviť podmienky povolenia, vydá rozhodnutie o predĺžení platnosti povolenia zdroja.**
- **treba upraviť alebo určiť nové podmienky na prevádzkovanie zdroja, začne konanie o aktualizácii povolenia zdroja podľa odseku 13 písm. b)** zákona o ovzduší a vo výzve prevádzkovateľovi stanoví lehotu na predloženie potrebných podkladov.

§ 29 Požiadavky na stacionárny zdroj pri jeho výstavbe a podstatnej zmene

Novobudovaný stacionárny zdroj a stacionárny zdroj a jeho zariadenia po vykonaní podstatnej zmeny musí byť navrhnutý a konštruovaný tak, aby spĺňal

- a) požiadavky **BAT**,
- b) **minimálne EL, TP a PP** pre nové zdroje ustanovené vo vyhláske o stacionárnych zdrojoch a benzínovej vyhláske,
- c) **požiadavky na reprezentatívne meracie miesto** podľa prílohy č. 6 druhého bodu písm. i) a vzorkovacie miesto ustanovené vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. b) a g), ak sa kvalita ovzdušia v okolí stacionárneho zdroja alebo hodnoty emisnej veličiny zisťujú meraním,
- d) **požiadavky na zabezpečenie rozptylu** ustanovené vo vyhláske o stacionárnych zdrojoch.

Pri povoľovaní a prevádzke stac. zdroja platia požiadavky

na zdroj vymedzený ako 1 technologický celok a na vymedzené zariadenia stacionárneho zdroja **bez ohľadu na to**, či daný zdroj alebo jeho zariadenie **prevádzkuje 1 prevádzkovateľ alebo viacerí prevádzkovatelia**.

Ak sa povolenie zdroja vzťahuje na 2 alebo viac zariadení alebo ich časti, **musí obsahovať podmienky, ktoré zabezpečia, že každé zar. bude spĺňať požiadavky tohto zákona.**

V. Závazné stanoviská OOO a povoľovanie stacionárnych zdrojov

§ 29 Požiadavky na stacionárny zdroj pri jeho výstavbe a podstatnej zmene

- Požiadavky BAT, minimálne požiadavky OO, reprezent. meracie miesto, požiadavky na rozptyl
- pri stavbe spaľ. zar. s MTP > 20 MW - preskúmať možnosť KVET,
- Pri inštalácii malých spaľ. zar. - **požiadavky na ekodizajn**

§ 30 Požiadavky na skúšobnú prevádzku stacionárneho zdroja alebo jeho časti

- **skúšobná prevádzka** na preverenie, či zdroje sú schopné dosahovať požad. parametre a EL
- netreba pre typizované zar.
- trvanie skúšobnej prevádzky **do 12 mesiacov**, s predĺžením **najviac 24 mesiacov**
- ak treba ďalšie predĺženie, **len po vykonaní ďalších opatrení – a zmene povolenia zdroja**

§ 31 Prechodné opatrenia pre spaľovacie zariadenia a povolenie dočasnej výnimky pri prerušení dodávky riadneho paliva

- pre jest. väčšie stredné spaľovacie zar. s MTP > 5 MW do roku 2030
- pre LCP - dobiehajúce prechodné opatrenia (CZT, režim na dožitie)
- výnimky pre prerušení dodávky paliva

§ 29 Požiadavky na stacionárny zdroj pri jeho výstavbe a podstatnej zmene

Pri budovaní nového spaľovacieho zariadenia s MTP \geq 20 MW

- preskúmať technické a ekonomické podmienky komb. výroby elektriny a tepla KVET a predložiť podklady správnomu orgánu k možnosti realizácie takejto výroby.
- ak sa ukážu trhové a distribučné možnosti ako využiteľné, tak KVET **realizovať**.

Pri povoľovaní nových malých spaľovacích zariadení sa uplatňujú požiadavky na **ekodizajn.**

Napr. **nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1185** z 24. apríla 2015, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES, pokiaľ ide o požiadavky na ekodizajn lokálnych ohrievačov priestoru na tuhé palivo (Ú. v. EÚ L 193, 21.7.2015) v platnom znení,
nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1189 z 28. apríla 2015, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES, pokiaľ ide o požiadavky na ekodizajn kotlov na tuhé palivo (Ú. v. EÚ L 193, 21.7.2015) v platnom znení.

VI. ZÁKAZY A POVINNOSTI PRÁVNICKÝCH OSÔB A FYZICKÝCH OSÔB

§ 32 Zákazy

- a) **spaľovať odpad v iných zariadeniach ako spaľovne odpadov** al. zar. na spoluspaľovanie odpadov
- b) **spaľovať TDP, okrem paliva z odpadového dreva**, kt. zodpovedá požiadavkám podľa vyhl. o kvalite palív
- c) **spaľovať v kotloch s MTP do 0,3 MW** hnedé uhlie energetické, lignit, uhoľné kaly, preplástky a druhotné palivá
- d) **spaľovať na otvorenom ohnisku iné materiály** ako čistý rastlinný materiál
- e) **prevádzkovať zdroj bez povolenia** (tzn. povolenia podľa § 27 alebo IP) okrem prechod. obdobia

§ 33 Povinnosti osôb zodpovedných za plnenie opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia a zodpovedných za informovanie verejnosti o kvalite ovzdušia

- povinnosť pre VÚC a obec vypracovať PZKO, ak to OÚ v sídli kraja nariadi,
- zodpovedné osoby v PZKO - plniť opatrenia z PZKO, SVP
- povinnosti informovať o opatreniach z PZKO a smogovej situácii

Základné pojmy na účely tohto zákona II

Prevádzkovateľ § 2 ods. 1 písm. p)

osoba, ktorá má **právo prevádzkovať alebo riadiť** daný stacionárny zdroj alebo jeho časť;

ak táto osoba nie je známa - tak **vlastník zdroja** a

ak ide o **vlastníkov bytov a nebytových priestorov**, v mene kt. koná správca - tak **správca**

Prevádzkovateľ zdroja je **zodpovedný za plnenie povinnosti** vyplývajúce z požiadaviek na stac. zdroj:

§ 34 Povinnosti prevádzkovateľa veľkého a stredného zdroja

§ 35 Povinnosti prevádzkovateľa malého zdroja

§ 35 Povinnosti prevádzkovateľa vybranej osobitnej činnosti

§ 34 Povinnosti prevádzkovateľov veľkých zdrojov a prevádzkovateľov stredných zdrojov

§ 34 Povinnosti prevádzkovateľov VZ a SZ

Ods. 1: všeobecné povinnosti pri prevádzkovaní VZ a SZ (dodržiavať EL,TP a PP)

Ods. 2: povinnosti týkajúce sa evidencie a predkladania dokumentov a správ

Ods. 3: povinnosti vo veciach merania a preukazovania dodržiavania prípustnej miery znečisťovania

Ods. 4: povinnosti vo veciach monitorovania KO

Ods. 5: povinnosti vo veciach riadenia kvality ovzdušia

Ods. 6: povinnosti pri výkone štátneho dozoru

Ods. 7: povinnosti pri poruchách, haváriách a mimoriadnych stavoch

Ods. 8: osob. povinnosti pri neštandard. stavoch prevádzky pre veľké spaľ. zar. (LCP)

Ods. 9: osob. povinnosti pri neštandard. stavoch prevádzky pre väčšie stredné spaľ. zar. (MCP)

ods. 10: osob. povinnosti pri neštandard. stavoch prev. pre spaľovne odpadov a zar. naspoluspaľ. odp.

ods. 11: osob. povinnosti pri neštandard. stavoch prevádzky pre zar. používajúce organické rozpúšťadlá

§ 35 Povinnosti prevádzkovateľov malých zdrojov

- všeobecné povinnosti pri prevádzkovaní MZ
- dodržiavať TP a PP
- povinnosť podrobiť sa kontrole malého spaľovacieho zariadenia

§ 36 Povinnosti prevádzkovateľov vybraných osobitných činností:

- **oznamovať vykonávanie činnosti,**
- **dodržiavať ustanovené TP a PP**
- viesť evidenciu
- umožniť kontrolu

VI. Povinnosti osôb a zákazy

§ 35 ods. 1 Povinnosti prevádzkovateľov malých zdrojov

- a) uvádzať do prevádzky a prevádzkovať malý zdroj v súlade s dokumentáciou a podmienkami určenými obcou,
- b) dodržiavať technické požiadavky a podmienky prevádzkovania pre malé zdroje ustanovené vyhl. 248/2023 Z.z.,
- c) dodržiavať podmienky, obmedzenia a zákazy na vymedzenom území určené všeobecne záväzným nariadením obce podľa § 10 ods. 4,
- d) spaľovať len palivá určené v povolení, ktoré spĺňajú požiadavky na kvalitu palív ustanovené vyhl. 251/2023 Z.z. ; ak požiadavky na palivo nie sú určené ani ustanovené, je povinný spaľovať len palivá uvedené v dokumentácii zariadenia,
- e) neprekročiť tmavosť dymu ustanovenú vyhl. 248/2023 Z.z.),
- f) podrobiť sa kontrole malého spaľovacieho zariadenia na tuhé palivo a kvapalné palivo v súlade s § 51,

VI. Povinnosti osôb a zákazy

§ 35 ods. 1 Povinnosti prevádzkovateľov malých zdrojov

- g) vykonať opatrenia na nápravu uložené obcou alebo inšpekciou,
- h) vypracovať na základe vyzvania obce plán riadenia zápachu alebo plán riadenia prašnosti podľa vykonávacieho predpisu vyhl. 248/2023 Z,z.a predložiť ho na schválenie,
- i) umožniť osobám vykonávajúcim dozor alebo nimi povereným osobám prístup k malému zdroju na účel jeho kontroly, predkladať im potrebné podklady a plniť ostatné povinnosti podľa § 49,
- j) podrobiť sa preskúmaniu podmienok a požiadaviek určených na prevádzku stacionárneho zdroja podľa § 27 ods. 15 a predkladať obci potrebné podklady,
- k) viesť prev. evidenciu o MZ a na požiadanie poskytovať údaje ustanovené vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. h) a ďalšie údaje potrebné na zistenie emisií obci alebo ňou poverenej osobe,
- l) oznámiť obci zmenu prevádzkovateľa zdroja alebo jeho časti a zánik zdroja do 30 dní odo dňa ich uskutočnenia,
- m) ak ide o aplikáciu a zapracovanie hospodárskych hnojív a iných hnojív organického pôvodu, sekundárnych zdrojov živín alebo kompostu podľa osobitného predpisu,68) elektronicky oznámiť okolitým obciam predbežný harmonogram vykonávania činnosti najneskôr jeden deň pred prvým výkonom tejto činnosti v súlade s vyhl. 248/2023 Z,z..

Povinnosti podľa odseku 1 písm. h) až m) sa vzťahujú len na právnickú osobu a na fyzickú osobu -podnikateľa

VI. Povinnosti osôb a zákazy

§ 36 ods. 1 Povinnosti prevádzkovateľov vykon.vybranú osob. činnosť

- a) oznámiť obci 14 dní vopred vykonávanie vybranej osobitnej činnosti v rozsahu ustanovenom vyhl. 248/2023 Z,z.; ak ide o aplikáciu a zapracovanie hospodárskych hnojív a iných hnojív organického pôvodu, sekundárnych zdrojov živín alebo kompostu podľa osobitného predpisu,68) osobitnú činnosť elektronicky oznámiť okolitým obciam predbežný harmonogram vykonávania tejto činnosti najneskôr jeden deň pred prvým výkonom,
- b) dodržiavať špecifické technické požiadavky a podmienky prevádzkovania ustanovené vyhl. 248/2023 Z,z.,
- c) dodržiavať podmienky, obmedzenia a zákazy na vymedzenom území, určené všeobecne záväzným nariadením obce podľa § 10 ods. 4,
- d) viesť prevádzkovú evidenciu o vykonávanej vybranej osobitnej činnosti v rozsahu ustanovenom vyhl. 254/2023 Z,z. na požiadanie poskytovať obci tieto údaje a ďalšie údaje potrebné pre emisné inventúry alebo modelovanie kvality ovzdušia,
- e) vypracovať a predložiť na základe vyzvania povoľujúceho orgánu plán riadenia zápachu alebo plán riadenia prašnosti podľa vyhl. 248/2023 Z,z.,
- f) umožniť prístup osobám vykonávajúcim dozor alebo nimi povereným osobám k miestu výkonu osobitnej činnosti na účely jej kontroly a predkladať im potrebné podklady.

**VII. POŽIADAVKY NA KVALITU PALÍV A
REGULOVANÝCH VÝROBKOV
A
POVINNOSTI PODNIKATEĽOV
PRI ICH UVÁDZANÍ NA TRH**

Základné pojmy na účely tohto zákona - PALIVÁ

§ 2 ods. 1 písm.

- **palivom** - tuhý, kvapalný alebo plynný horľavý materiál
(kt, sa využíva na spálenie s cieľom využiť takto získané teplo)

Z hľadiska ochrany ovzdušia rozlišujeme :

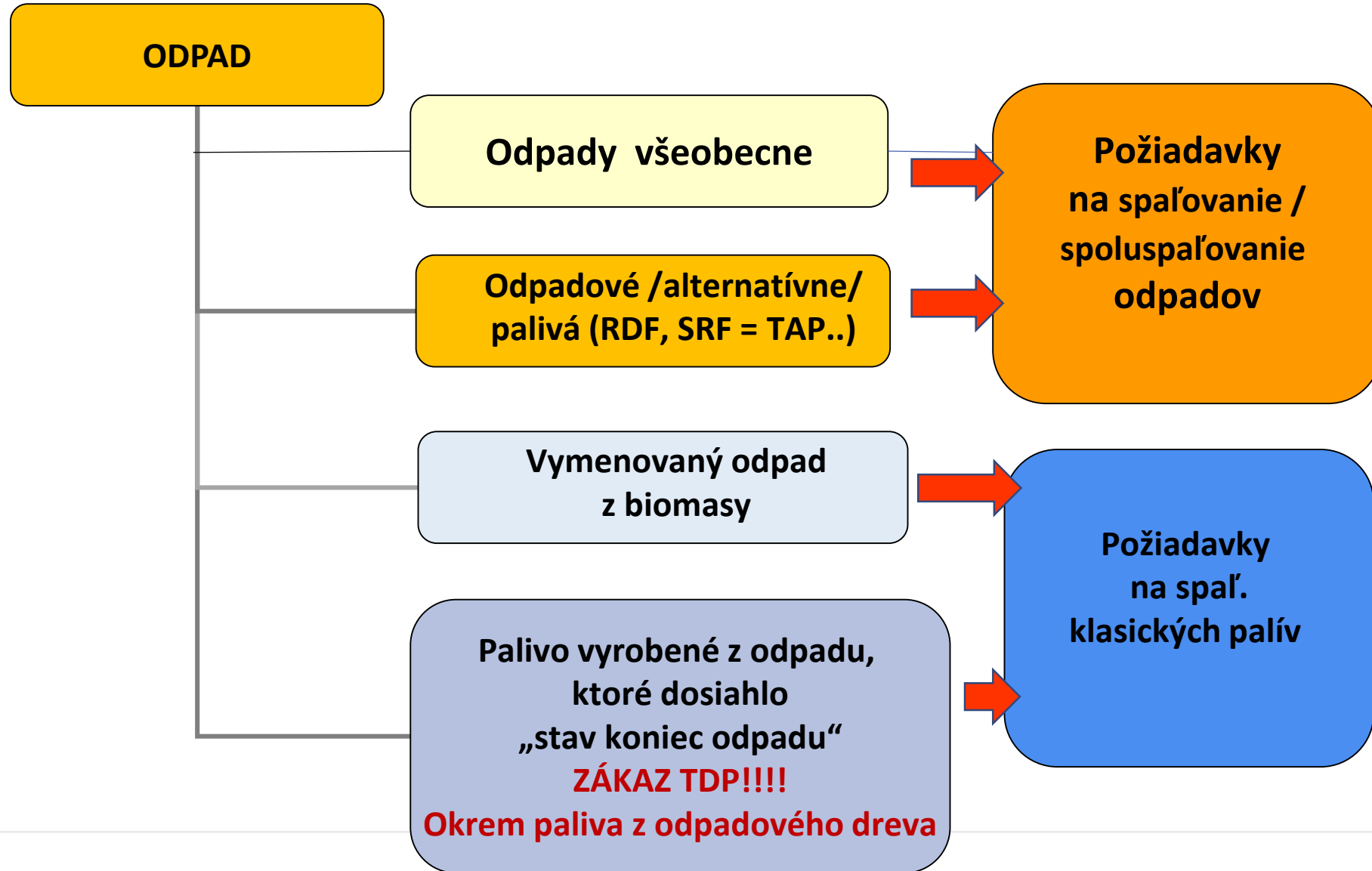
- požiadavky na **spaľovanie klasických palív**
- požiadavky na **spaľovanie odpadov a spoluspaľovanie odpadov**

§ 2 ods. 1 písm.

- **druhotným palivom** - palivo vyrobené z odpadu,⁷⁾ ktorý dosiahol stav konca odpadu, a ďalej sa **nepovažuje za odpad, ale za výrobok** podľa osobitného predpisu (=REACH), ak **spĺňa požiadavky** ustanovené vykon. predpisom podľa § 62 písm. I)
(= požiadavky pre DP ustanovené v **§ 8 a § 12 ods. 11 vyhl. o kvalite palív**)

Odpad ako palivo

TAP - štandardizované odpadové palivo
TDP – tuhé druhotné palivo

Základné pojmy na účely tohto zákona - PALIVÁ

Odpad, kt. sa považuje za biomasu - § 8 ods. 2 písm. i) vyhl. o požiadavkách na stac. zdroje, ak sa spaľujú v zariadeniach, v kt. sa nakladá LEN s týmito odpadmi:

1. rastlinný odpad z poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
2. rastlinný odpad z potravinárskeho priemyslu, ak sa teplo využíva
3. vláknitý drevný odpad z prvotnej výroby celulózy a výroby papiera, ak je spoluspaľovaný v mieste vzniku a teplo sa využíva
4. korkový odpad
5. drevný odpad **okrem odpadu**, ktorý by v dôsledku ošetrenia konzervačnými látkami alebo ochrannými nátermi mohol obsahovať **halogenované organické zlúčeniny alebo ťažké kovy (ak ide o ošetrené al. spracované drevo – tak, či môže byť spaľované ako biomasu - platia požiadavky na druhotné palivo z odpadového dreva)**

VII. Požiadavky na kvalitu palív a regul. výrobkov a povinnosti podnikateľov pri ich uved. na trh

§ 37 Kvalita palív

Povinnosti podnikateľov, ktorí uvádzajú na trh palivá:

- uvádzať na trh len paliva, ktoré **spĺňajú požiadavky na kvalitu** (vyhláška o kvalite palív)
- **preukazovať kvalitu** ustanoveným spôsobom
- viesť **evidenciu**
- **umožniť** orgánom dozoru **kontrolu**

§ 37 ods. 2: Zákaz dodávania do maloobchod. siete, predaj a poskytnutie fyzickým osobám:

- **druhotných palív** - okrem biopalív a obnoviteľných plynov, kt. sú bioplyn a vodík
- **vysokoemisných palív** - hnedé uhlie energetické, lignit, uhoľný kal, uhoľný prah a preplátky

§ 37 ods. 3: Zákaz výroby a uvádzania na trh TDP (tuhé druhotné palivo) – účinnosť 1. 1. 2024

okrem DP z odpadového dreva, ktoré spĺňa požiadavky na DP

výnimka § 61 ods. 10 spal. zar. s MTP >200 MW zákaz TDP platí od 1. 1. 2026

§ 37 ods. 4: Ak výrobca používa palivá na vlastnú spotrebu – musí spĺňať tiež požiadavky na kvalitu

§ 38 Kvalita regulovaných výrobkov

Farby, laky a výrobky s obsahom org.anických rozpúšťadiel (OR)

určené **na povrchovú úpravu stavebných objektov, konštrukcii, a výrobky v autoopravárstve** musia

- spĺňať **hraničné hodnoty na obsah prchavých organ. zlúčením** vyhl. o kvalite reg. výrobkov (RV) **v stave pripravenom na použitie**
- ich **obaly byť označené** v súlade s požiadavkami ustan. vyhláškou

Požiadavky na RV sa nevzťahujú na výrobky s obsahom OR, kt. sú určené výlučne

- na použitie zariad. používajúcich OR (= majú odlučovanie, uplatňujú EL)
- na **údržbu a reštaurovanie kult. pamiatok a histor. vozidiel** na určené množstvo na konkrétny účel

Právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ je povinná

- uvádzať na trh RV, iba spĺňa požiadavky na RV
- **preukazovať kvalitu**, označovanie a viesť evidenciu, oznamovať údaje o RV do NEIS (resp.SIŽP)
- umožniť orgánom dozoru kontrolu

Zákaz predaja RV, ktoré nespĺňajú požiadavky do maloobchodnej sieti

ak výrobca používa RV na vlastnú spotrebu – **musí tiež spĺňať** požiadavky na RV

VIII. ORGÁNY OCHRANY OVZDUŠIA

MŽP SR - **ústredný orgán št. správy** ochrany ovzdušia (stacionárne zdroje)

- pripravuje predpisy: ustanovuje a transponuje požiadavky na OO
- **hlavný štátny dozor**

SIŽP - **odborný štátny dozor** vo vymedzenom rozsahu (prevádzka zdrojov)

- právomoc na **zastavenie stac. zdroja**
- povoľujúci orgán pre prevádzky pod integrovaným povoľovaním

OÚ v sídle kraja - kompetencie pre **riadenie kvality ovzdušia, št. dozor**

- **2. stupňový orgán pre rozhodnutia OÚ**
- právomoc na **zastavenie stac. zdroja**

OÚ - **kompetencie pre VZ a SZ: súhlasy za OO - §26, povolenia - § 27, poplatky za emisie, št. dozor**

- **2. stupňový orgán pre rozhodnutia obce**

VÚC - vypracovávajú **regionálny R-PZKO,**

obce - **kompetencie pre MZ (súhlasy -§26,povolenia - §27, poplatky), št. dozor,**

- vypracovávajú miestne M- PZKO, VZN: na obmedzenie vybraných MZ a osobitných činností, zriadť. NEZ

MO SR - **kompetencie pre MZ** vo vojenských obvodov

§ 40 Spolupracujúce orgány

- a) **Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, ÚVZ SR a RÚVZ** vo veci posudzovania vplyvov ovzdušia na zdravie obyvateľstva,
- b) **Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky** vo veciach znižovania emisií poľnohospodárskych činností do ovzdušia,
- c) **Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky** a orgány štátnej správy na úseku cestnej dopravy vo veciach cestnej dopravy a jej vplyvu na znečistenie ovzdušia,
- d) **Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky** vo veciach znižovania emisií energetických zariadení do ovzdušia,
- e) **Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky** vo veci dozoru nad jadrovou bezpečnosťou jadrových zariadení,
- f) **Slovenská obchodná inšpekcia** vo veciach dozoru na trhom regulovaných výrobkov,

IX. VÝKON ŠTÁTNEJ SPRÁVY V OBLASTI DOZORU

- Hlavný štátny dozor
- Odborný štátny dozor
- Štátny dozor

IX. Výkon štátnej správy v oblasti dozoru

§ 47 Hlavný štátny dozor, odborný štátny dozor a štátny dozor

- Orgány na výkon dozoru a ich príslušnosť
- SIŽP

§ 48 Oprávnenie a povinnosti osôb vykonávajúcich hlavný štátny dozor, odborný štátny dozor a štátny dozor

§ 49 Práva a povinnosti kontrolovanej osoby

§ 50 Ukončenie dozoru

§ 51 **Kontrola malých spaľovacích zariadení na tuhé palivo a kvapalné palivo**

- **Zefektívnenie štátneho dozoru PO, FO-SZČO, FO.**
- **Prešetrovanie podozrení a podnetov**
- **Priestupky pre fyzické osoby - § 54**
- **Možnosť obmedzenia alebo zastavenia prevádzky stac. zdroja inšpekciou**
- **Možnosť prizvať nezúčastnenú osobu k výkonu dozoru.**
- **zvýšenie pokút**
- **poriadková pokuta -za marenie alebo sťaženie výkonu dozoru -**
- **trovy konania**
- **Možnosť uloženia pokuty – v správnom konaní**
 - v rozkaznom konaní
 - v blokovom konaní

§ 51 Kontrola kotlov v domácnostiach na základe podnetov

- Kontrolu malých spaľovacích zariadení na tuhé a kvapalné palivo vykoná **inšpekcia, obec** alebo nimi **poverená osoba**
- Pri **1. podnete** obec upozorní občana na podozrenie z porušovania zákona a o vykonaní kontroly pri opakovanom podnete
- Pri **2. podnete** obec odstúpi podnet inšpekcii, ktorá vykoná kontrolu na mieste
- Odber vzoriek popola al. ster zo spalinových ciest komína na analýzu
- **Právo vstupu do obydlija za účelom výkonu kontroly**
- **Zistené porušenie - priestupok**
- Plošný prieskum na zistenie údajov o malých spaľovacích zariadeniach na vykurovanie domácností

X. Správne delikty a sankcie

X. Správne delikty a sankcie

§ 52 **Správne delikty a sankcie**

Zistenie porušení

– uloženie pokuty a opatrenia na nápravu

§ 53 **Obmedzenie alebo zastavenie prevádzky stacionárneho zdroja**

§ 54 **Priestupky fyzických osôb**

za zákazy a porušenie povinnosti, pokuta možná aj v blokovom konaní

§ 55 **Pokuty: výška pokút aj rozkazné konanie, trovy konania aj poriadkové pokuty**

Správne delikty možno prerokovať aj v rozkaznom konaní

Trovy konania

X. Správne delikty a sankcie

OÚ v sídle kraja alebo inšpekcia môže nariadiť

obmedzenie prevádzky alebo zastavenie prevádzky stacionárneho zdroja alebo jeho zariadenia na **nevyhnutne potrebný čas v súlade so smogovým regulačným plánom** podľa § 13.

OÚ v sídle kraja, obec alebo inšpekcia môže obmedziť prevádzku alebo nariadiť zastavenie prevádzky stacionárneho zdroja, **ak v lehote do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty podľa § 55 ods. 1, 2 a 4 písm. a) a b) dôjde k opätovnému porušeniu povinnosti, za ktoré bola pokuta uložená.**

Na výkon rozhodnutia o zastavení zdroja môže príslušný konajúci orgán **požiadať o súčinnosť Policajný zbor alebo obecnú políciu, ak je ohrozený život, zdravie, majetok osôb alebo životné prostredie.**

Na konanie o obmedzení prevádzky alebo zastavení prevádzky stacionárneho zdroja – **osobitné podmienky podľa § 60 ods. 6.**

X. Správne delikty a sankcie

Obec alebo inšpekcia podľa § 53 ods. 4 zákona **môže nariadiť** obmedzenie alebo zastavenie

- a) prevádzky malého zdroja, ak prevádzkovateľ prevádzkuje zdroj **bez súhlasu na užívanie** podľa § 26 ods. 1 písm. b) alebo c) zákona,
- b) vybranej osobitnej činnosti, ak prevádzkovateľ vykonávajúci **vybranú osobitnú činnosť porušuje ustanovené povinnosti**.

Ustanovenia písmen a) a b) sa **nevzťahujú na malé spaľovacie zariadenia umiestnené v obydlí** určenom na trvalé alebo prechodné bývanie.

Obec podľa § 53 ods. 5 zákona **môže nariadiť** obmedzenie alebo zastavenie

- a) prevádzky malého zdroja, ak prevádzkovateľ **porušuje VZN obce vydané podľa § 10 ods. 4 zákona**,
- b) **vybranej osobitnej činnosti**, ak prevádzkovateľ vykonávajúci takúto činnosť porušuje ustanovené **VZN obce podľa § 10 ods. 4 zákona**.

XI. ČINNOSTI NA PODPORU VÝKONU ŠTÁTNEJ SPRÁVY

XI. Činnosti na podporu výkonu štátnej správy

§ 56 Odborná spôsobilosť v ochrane ovzdušia na

- **Odborné posudzovanie** >> oprávnení posudzovatelia
- **Prevádzkovanie spaľovne odpadov** alebo zariadenia na spoluspaľovanie odpadov - **od 1.10.2023**
- **Výkon kontroly malých spaľovacích zariadení na tuhé palivá a kvapalné palivá**
- **Výkon OTČ** – zodpovedné osoby podľa § 58 ods. 3 písm. d) – tzn. vykonávať oprávnené merania na preukázanie EL

- **Kvalifikačné predpoklady + prax**
- **Absolvovanie školenia**
- **skúšky**

XI. Činnosti na podporu výkonu štátnej správy

§ 57 Odborné posudzovanie - odbory posudzovania:

- posudzovanie vplyvu stacionárneho zdroja na kvalitu ovzdušia
- posudzovanie monitorovania emisií
- posudzovanie monitorovania kvality ovzdušia
- emisno-technologické posudzovanie

Odborný posudok:

- Slúži na účely konaní pred OOO – pri vydávaní súhlasov a povolení zdroja
- posúdi sa úplnosť a správnosť riešenie jednotlivých požiadaviek a stac. zdroj vyplývajúcich z predpisov ochrany ovzdušia al. učených povoľujúcim orgánom
- vypracuje sa **LEN na výzvu OOO**, pričom OOO vo výzve uvedie, aké konkrétne otázky a požiadavky na stac. zdroj žiada posúdiť (§25, §26, §27)

XI. Činnosti na podporu výkonu štátnej správy

§ 58 Oprávnené technické činnosti (OTČ)

vykonávajú **oprávnené osoby** - podnikatelia (meracie skupiny), ktoré musia mať

- **osvedčenie o akreditácii** skúšobných laboratórii, kalibračných lab. a na inšpekciu zdody
- **osvedčenie o zhode činnosti akred. osoby s jednotlivými notifikačnými požiadavkami pre špecifickú oblasť OTČ**
- **živnostenské oprávnenie**
- **aspoň 1 zodpovednú osobu s osvedčením o odbornej spôsobilosti podľa § 56 ods. 1 písm. d) pre špecifický odbor OTČ**

§ 59 Povolenie na vykonanie jednotlivej oprávnenej technickej činnosti

XII. Spoločné, prechodné, splnomocňovacie a záverečné ustanovenia

XII. Spoločné, prechodné, splnomocňovacie a záverečné ustanovenia

§ 60 Konanie

§ 61 **Prechodné ustanovenie - termíny:**

- na vydanie povolenia zdroja pre zdroje , kt. sú už v prevádzke
- na oznamovania elektron. podaním (dočasne, kým bude nový NEIS)

§ 62 Splnomocňovacie ustanovenia

§ 63 Zrušovacie ustanovenie

§ 64 Preberané právne akty EÚ

§ 65 Účinnosť

1. Zoznam znečisťujúcich látok na účely hodnotenia a riadenia kvality ovzdušia
2. Povolenie vjazdu do nízkoemisných zón
3. Voliteľné ukazovatele na monitorovanie vplyvov znečistenia ovzdušia
4. Národné záväzky znižovania emisií
5. Požiadavky na vypracovanie Národného programu znižovania emisií
- 6. Náležitosti žiadosti o vydanie súhlasu a povolenia stacionárneho zdroja**
- 7. Zásady povoľovania a prevádzkovania stacionárnych zdrojov**
8. Zásady odborného posudzovania
9. Odbory a objekty oprávnených technických činností
10. Zásady výkonu oprávnenej technickej činnosti
11. Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie

Vykonávacie predpisy zákona o ochrane ovzdušia

1. Vyhl. MŽP SR o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia (pôv. vyhl. č. 410/2012)
2. Vyhl. MŽP SR o požiadavkách na skladovanie, plnenie a prepravu benzínu (pôv. vyhl. č. 195/2016)
3. Vyhl. MŽP SR o monitorovaní emisií zo stac. zdrojov zneč. ovzd. a kvality ovzd. v ich okolí (pôv. vyhl.č.411/2012)
4. Vyhl. MŽP SR, kt. sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane ovzd. (pôv. vyhl.č.231/2013+314/2010)
5. Vyhl. MŽP SR o kvalite ovzdušia (pôv. vyhl. č. 244/2016)
6. Vyhl. MŽP SR o kvalite palív (pôv. vyhl. č. 228/2014)
7. Vyhl. MŽP SR o regulovaných výrobkoch s obsahom organických rozpúšťadiel (pôv. vyhl. č. 127/2011)
8. Vyhl. MŽP SR o odbornej spôsobilosti v ochrane ovzdušia (pôv. výnos č. 1/2010)
9. Vyhl. MŽP SR, ktorou sa ustanovujú jednotlivé **notifikačné požiadavky** pre špecifický odbor **oprávnených technických činností** podľa zákona o ovzduší (pôv. vyhl. č. 60/2011)
10. Vyhl. MŽP SR, ktorou sa ustanovujú informácie podávané Európskej komisii a požiadavky na vypracovanie **národných emisných inventúr** (pôv. časť vyhl. 231/2013)

Ďakujem za pozornosť

Za čisté ovzdušie

Zuzana Kocunová

